

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 19/2007 - 26 pàgines
Sessió ordinària del dia 27 de novembre del 2007

El dia 27 de novembre del 2007, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 55/2007, que és el següent:

Punt Únic: Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2008 d'acord amb l'article 111 del Reglament del Consell General, així com de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Joan Gabriel i Estany i Bernadeta Gaspà Bringeret, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Alain Bernat Gallego
M. I. Sr. Carles Blasi Vidal
M. I. Sr. Robert Call Masià
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez
M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal
M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany
M. I. Sra. Eva García Pastor
M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringeret

M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell
M. I. Sr. Esteve López Montanya
M. I. Sra. Conxita Marsol Riart
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sr. David Pérez Peiró
M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Jaume Serra Serra
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell

També hi és present el M. I. Sr. Albert Pintat Santolària, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Ferran Mirapeix Lucas, Ministre de Presidència i Finances; Xavier Jordana Rossell, Ministre d'Urbanisme i Ordenament Territorial; Juli Minoves Triquell, Ministre Portaveu, de Cultura i Ensenyament Superior; Antoni Riberaygua Sasplugas, Ministre de Justícia i Interior; Antoni Puigdemívol Riberaygua, Ministre de Turisme i Medi Ambient; Meritxell Mateu Pi, Ministra d'Afers Exteriors; Montserrat Gil Torné, Ministra de Salut, Benestar, Família i Habitatge; Joel Font Coma, Ministre d'Economia i Agricultura, i Roser Bastida Areny, Ministra d'Educació, Formació Professional, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Esteve López Montanya, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.00 h)

El Sr. síndic general:

Bona tarda, sigueu tots benvinguts a la sessió ordinària sobre el debat del pressupost i de l'esmena a la totalitat.

Punt Únic: Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2008 d'acord amb l'article 111 del Reglament del Consell General, així com de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

Recordar una vegada més el format d'aquesta reunió, en virtut de l'article 111 del nostre Reglament, les intervencions seran de 30 minuts.

Començarà el debat, ja que ha presentat una esmena a la totalitat, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata. El torn d'intervencions anirà de grups parlamentaris de menors a majors, intervindrà el Govern, i seguirem aquest torn, sempre de 30 minuts, doncs, fins que s'acabi el debat.

Dit això, doncs, recordar que el Projecte de llei fou publicat en el Butlletí 46/2007, del 12 d'octubre. El Grup Parlamentari Socialdemòcrata hi ha presentat una esmena a la totalitat, i ha estat publicada en el Butlletí número 51/2007, del 16 de novembre.

Per defensar l'esmena formulada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, intervé el Sr. Jaume Bartumeu, president del grup parlamentari.

Teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Preparant aquesta intervenció pensava en una frase d'Edgar Faure, conegut polític francès, que resumeix la situació. Diu així:

"Il n'y a pas de politique sans risques, mais il y a des politiques sans chances."

Efectivament, en la preocupant situació en la qual el Partit Liberal ha deixat les finances públiques, qualsevol opció de redreçament comportaria algun risc, però és ben evident que la política pressupostària que proposa el Govern d'Albert Pintat per l'any 2008 no té cap possibilitat, cap opció, de contribuir a redreçar la situació.

És, pel contrari, una perillosa fugida endavant.

Primera constatació.

Aquest pressupost no se'l creu ningú. L'heu muntat sobre una hipòtesi de creixement situat i cito, "... al voltant del 4,1% en termes reals...", no pas perquè aquesta xifra sigui versemblant, sinó perquè la necessiteu per intentar presentar una mena d'equilibri. I no arribareu mai a aquella xifra.

Potser algú podria preguntar si aquest creixement del 4,1% que anunciueu vindria donat per una millora de l'oferta econòmica, és a dir de l'activitat de les empreses?

Però la Cambra de Comerç ja ha demostrat que, dissortadament, no anem bé. Andorra té clarament plantejat un problema de competitivitat en diversos sectors.

Els indicadors socioeconòmics ens assenyalen que l'any 2006 les empreses dels sectors de la construcció i del comerç només van augmentar tot just una mica més de l'1% i les de l'hoteleria van registrar un lleuger retrocés.

El que sí va augmentar, gairebé un 5%, foren les despeses relacionades amb l'habitatge i subministraments d'aigua, gas i electricitat. L'Andorra a dues velocitats castiga el poder adquisitiu de la gran majoria. Tot s'apuja menys els salaris i les pensions.

I en conseqüència, els indicadors del consum van seguir també el 2006 una evolució més aviat desfavorable. El consum de carburants, per exemple, va retrocedir un 5,3%.

El retrocés de la superfície autoritzada total per a construccions ha estat contundent i l'any 2006 es va registrar una disminució del 38,7% en relació a l'any anterior. Les xifres del 2007 no marcaran pas cap redreçament, sinó una nova i forta davallada.

El nivell d'ocupació hotelera va baixar, durant l'exercici 2006, gairebé sis punts percentuals.

La xifra total de pernотacions per part dels visitants va disminuir prop d'un 7%.

Sabem també que el 2006 ha estat el segon any consecutiu en registrar un descens del nombre total de visitants. Un 2,8% inferior al del 2005, any en el qual el retrocés havia estat ja del 5,3%.

I finalment el volum total d'importacions, valorades en unitats monetàries corrents, va disminuir un 1,8% en l'exercici 2006, situació que l'economista Xavier Sáez, bon coneixedor d'Andorra, ha qualificat com a "inèdita en la història recent del país".

Disminució que és, a més, força preocupant si hom analitza les seccions aranzelàries en les quals es donen les baixes més significatives.

Segona constatació.

Aquest projecte de pressupost és clarament insincer perquè intenta ignorar tant la realitat de l'activitat econòmica com la fallida tècnica dels comptes públics.

No té en compte les conseqüències de la crisi financera internacional de l'estiu passat amb l'augment tant dels tipus d'interès com del preu del petroli. Menysté les dificultats de l'economia andorrana a les quals el Govern ha estat i és incapaç de donar-hi resposta.

El projecte de pressupost 2008 és una nova etapa en la presentació maquillada dels comptes públics. Una etapa especialment barroera. La manipulació principal fa referència a l'escamoteig sistemàtic de la realitat de l'endeutament de l'Estat.

Les xifres són clares:

El pressupost 2008 presenta 23.106.000 euros de despeses financeres, un 60,33% més que l'any 2007.

Només s'aconsegueix reduir en un -2% el capítol 2 (consum de béns corrents serveis) però s'aconsegueix pel traspàs a transferències de capital (capítol 7) que augmenta en un 21%, de despeses com és el cas d'Andorra Turisme.

Els interessos del deute públic augmenten del 42% (se situen a 13.218.000 euros) i els interessos de pòlissa de crèdit augmenten també del 94% (i ens anem gairebé als 10 milions euros).

El deute públic de l'Estat que reconeix el pressupost 2008 és de 25.673.00 euros), xifra que suposa un augment del 426%!

El cost pressupostari per a les operacions financeres és de 7.246.000 euros.

Tercera constatació.

Pel que fa als ingressos, el maquillatge és encara més groller:

es sobrevalora en més de 40 milions d'euros els ingressos previstos en les partides d'IMI, taxa al consum i ITP;

es vol mantenir la previsió d'ingressos de l'ITP respecte el del 2007 i 2006 malgrat l'evident i reconeguda davallada d'operacions;

es preveu un increment espectacular, del 438,57%, dels ingressos patrimonials, com a conseqüència de la incorporació dins de l'article 5.9 (Altres ingressos patrimonials) d'un nou, i podem dir atípic, concepte: 5.9.0 (Ingressos provinents d'inversions reals). Per aquest concepte es preveuen uns ingressos de 60,68 milions d'euros que corresponen, segons s'explica a la memòria del pressupost, i la cito: "al cobrament de la part d'obra efectuada i pagada per l'Estat, un cop

es concessionari i s'aporti aquesta obra a la concessionària".

Per tant, s'entén que aquests ingressos corresponen a obres públiques ja iniciades en exercicis anteriors, que van ser contractades d'acord amb la normativa llavors (i encara ara avui) vigent, per les quals el Govern ja va fer determinats pagaments, però que el Govern pensa, que en un futur possible, canviarà la modalitat de contractació. Així, d'acord amb un projecte de llei pensat per regular les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques, les obres públiques corresponents podrien ser objecte, -podrien ser objecte-, de concessió. A partir d'això, el Govern preveu contractar la seva concessió i considera que els imports ja pagats s'hauran de retornar a l'Estat.

Així es construeix un castell de sorra sobre unes bases que trontollen.

Primera: existeix una modalitat de contractació que es modificarà. Es dona per suposat que l'altra part contractant acceptarà.

Segona: la modificació es farà d'acord amb una eventual nova normativa que encara cal aprovar i, més en concret, d'acord amb un contracte de concessió d'obra pública, que està per veure.

Tercera i, la qüestió més rellevant des d'un punt de vista pressupostari, l'import pagat els anys anteriors es fa retornar i es computa com un ingrés més.

El Govern es deu pensar que d'aquesta manera tan matussera assoleix un doble objectiu en la dissimulació pressupostària.

D'una banda, fa veure que redueix les despeses del 2008, mitjançant el seu diferiment, doncs les noves modalitats li permetrien deixar per a un futur el pagament de les obres.

D'altra banda, augmenten artificialment els ingressos, doncs els 60,68 milions d'euros corresponents a la part ja pagada en anys anteriors, es consideren com un ingrés corrent més del 2008 amb la finalitat d'obtenir un resultat pressupostari maquillat, -inisiteixo-, que permetria presentar un fals superàvit de gestió de 35,52 milions pel 2008.

El diferiment de les despeses ve provocat perquè les inversions que seran objecte de concessió es finançaran a càrrec del pressupost públic. En tractar-se d'un contracte de concessió, el concessionari, -si no ho tenim mal entès-, té dret a "explotar l'obra pública i a percebre la retribució econòmica prevista al contracte de la concessió" (ho diu l'article 11, apartat b). Però com sigui que en un annex de la memòria del pressupost es presenta un quadre amb la previsió de les quotes de projectes d'obra pública

subjectes a les noves modalitats contractuals, s'entén, -o entenem nosaltres-, que la retribució al concessionari anirà a càrrec del finançament públic. En altres paraules, sembla que estem davant del que s'anomena un peatge a l'ombra, en lloc d'un peatge tradicional pagat pels usuaris de les infraestructures. L'import i la durada de la concessió dependrà del que s'estipuli en el contracte corresponent. No cal dir que l'evident necessitat de realitzar els corresponents estudis de viabilitat, que justifiquin els imports a satisfer, no apareix enlloc.

Aquest pretès augment dels ingressos és a ben segur sorprenent.

D'una banda, es tracta d'un ingrés atípic que en qualsevol cas no es pot donar en anys futurs. Bé, sempre es pot començar a fer el mateix amb tota l'obra pública susceptible de concessió, fins i tot la finalitzada. Però és ben evident que aquesta manipulació representa una clara violació de la finalitat de la modalitat de contractació mitjançant concessió.

I, d'altra banda, com que es tracta d'una obra en part ja pagada, l'import ja satisfet pel contractista hauria de servir per reduir, ja sigui l'import de les quotes a pagar en un futur, ja sigui el termini de la concessió, o bé les dues.

Queda clar que l'objectiu de l'opció escollida és amagar el dèficit de gestió d'almenys 25,16 milions d'euros que es produirà el 2008 de no considerar els 60,68 milions com a ingrés.

Així doncs, es vol amagar i encobrir, amb aquesta recompra per part de la UTE i futura concessionària del Túnel dels dos Valires, un dèficit de 25 milions d'euros.

Aquest innegable dèficit de gestió de 25 milions d'euros, incrementat del dèficit financer, situa ja d'entrada el dèficit real en 48 milions d'euros (quaranta-vuit milions d'euros).

I aquí cal establir una relació amb la sobrevaloració, a la qual ja m'he referit abans, de més de 40 milions en les partides d'ingressos per IMI, taxa al consum i ITP. Una previsió del tot irrealitzable.

Quarta constatació.

Més barbaritats encara. Examinant el quadre de plurianuals s'ha reduït en 53 milions d'euros (cinquanta-tres) la dotació del "Túnel dels dos Valires".

En conseqüència, aquella partida té un pressupost total de 7 milions d'euros per l'any 2008.

Dotació insuficient, a ben segur, pels pagaments que s'han de realitzar. El mateix cas s'esdevé amb el vial de Sant Julià. I l'aturada del projecte la setmana

passada, per evidents raons polítiques i electorals, tampoc permet amagar les vergonyes de tanta lleugeresa.

Comptat i debatut, si aquestes dues obres estiguessin incloses, -com ho exigiria una recta i seriosa política pressupostària-, en el projecte de pressupost 2008 i no aparegués per art d'encanteri l'atípic ingrés de 60 milions d'euros, estaríem -estem, Sr. Pintat- en un dèficit pressupostari d'uns 130 milions d'euros (cent trenta milions d'euros).

Mai s'havia vist semblant deseiximent, ni mai no s'havia muntat semblant artifici de baixa tècnica pressupostària per a intentar dissimular una evidència: la fallida tècnica dels comptes públics fa que no teniu ni cinc al calaix, i que no podeu ni pagar la nòmina de l'Estat sense acudir a l'endeutament.

És ben evident que el cor d'aquesta política pressupostària batega al ritme accelerat d'uns impulsos inspirats per una idea, jo diria, obsessiva: dissimular la fallida tècnica dels comptes públics.

Aquest intent matusser de dissimular l'endeutament suposa llençar cap a les generacions futures la càrrega del reembossament del deute i demostra que es prefereix, que s'opta, que es vol al capdavant, pagar interessos abans d'haver d'encarar el redreçament necessari.

Estic convençut que tot el que us acabo de dir ho sabeu perfectament. Probablement us havíeu fet la il·lusió que no ens adonaríem de la magnitud del desastre.

Però ho sabíeu. Aquest no és el vostre primer pressupost, ja és el tercer.

Per què heu, doncs, presentat al Consell General un pressupost tan desequilibrat i d'impossible execució? Podríem preguntar.

L'explicació que hem trobat és política, per no dir electoralista. A aquesta legislatura li queda, a tot estirar, un any.

No volem que el conjunt de conseqüències de la vostra mala política siguin analitzades abans de la fi del vostre mandat.

Més enllà d'aquest pressupost hi ha, doncs, un pressupost amagat.

Ens oposem a l'un i a l'altre.

La diferència entre vostès i nosaltres no es troba pas en una concepció distinta de la qualitat de la gestió pública.

El que en realitat volem és desmanegar l'Estat. Nosaltres volem un Estat millor, mentre els liberals busquen la privatització de l'Estat: ITV,

ambulàncies, augments de tarifes pels usuaris de la sanitat... Aquests són els vostres fets.

És un anacronisme i una falta de política no voler donar a l'Administració, a l'Estat, els mitjans per ser eficaç i modern.

Un exemple del que preteneu dissimular són les pensions de jubilació dels funcionaris. La vostra manca de previsió fa que es contempla aquest concepte com una despesa corrent sense que s'hagi fet el necessari per constituir un fons de reserva per poder fer front a la despesa futura.

Enguany, aquesta partida passa de 2.202.000 euros a 2.538.000 euros, un increment del 25,5%.

Des de la vostra arribada al Govern, Sr. Pintat, l'increment en aquest concepte ha estat de 174%, i no heu tingut cap iniciativa -cap- per garantir la viabilitat futura d'aquestes pensions.

Mentrestant el que sí preveu el pressupost 2008 és una generosa dotació. Per exemple, pels viatges del ministre Portaveu: 133.407 euros destinats, segons diu el projecte, a la realització de desplaçaments i atencions protocol·làries amb previsió de viatges a Londres, Estats Units, Madrid, París, Praga, Islàndia, etc.

Probablement els 87.665 euros (un -8% en relació al pressupost 2007) que heu retallat en el programa 3131 (Infància, Joventut i Família), els 24.000 euros (un -14,5%) que s'han retallat al projecte de menors, els 20.000 euros (un -13%) retallats al projecte d'inserció socio-laboral i els 26.890 euros retallats (-10,32%) al pla d'atenció a la dona... ajudaran que el ministre Portaveu pugui viatjar amb totes les comoditats necessàries per a la seva feixuga càrrega!

Podríem analitzar altres capítols i partides, i seguiríem contraposant els vostres fets -reducció de la despesa social i augment forassenyat de la despesa corrent- a les vostres paraules.

Però no cal insistir.

Aquest pressupost és l'expressió d'una formidable enganyifa forjada per la comunicació política en la qual, ja ho sabem, tampoc no es regategen diners públics. Ja hem trobat a les bústies abundosa distribució de propostes del projecte de pressupost 2008!

No podreu, però, amagar la trista realitat: un joc de sumes i restes no resoldrà l'endeutament públic.

Ja per concloure.

Una característica d'aquest final agònic del cicle liberal és la fossilització de la despesa. Any rere any s'han reduït les inversions, que són les de preparar el futur.

Els compromisos anteriors, el servei del deute i la retribució del personal han xuclat progressivament la majoria dels ingressos i els governs liberals no han volgut ampliar-los allí on corresponia i allà on la Constitució assenyala.

Per això aquest pressupost està condemnat a la impotència i a la gesticulació.

Perquè està fet pensant en les properes eleccions i no pas, com caldria, en les properes generacions.

El sanejament de les finances públiques és una necessitat. Suposa un mètode raonat que consistirà, abans d'una altra cosa, a donar suport al finançament de les despeses realment prioritàries.

La nostra prioritat pressupostària s'adreça així, en primer terme, al desendeutament de l'Estat i d'altra banda a preparar el futur mitjançant el suport a la petita i mitjana empresa en termes de formació de personal qualificat i d'una lluita ferma contra la competència deslleial.

És aquí que trobarem la font d'un nou creixement econòmic, ecològicament responsable i socialment eficaç.

Hem de buscar i trobar la via de la reducció de la despesa corrent mitjançant la modernització de l'Administració pública i una millor cooperació entre els comuns mitjançant el desplaçament de determinades despeses i el desplegament de mancomunitats de serveis.

Però aquestes reformes només es podran dur a terme amb una tossuda voluntat de buscar un consens nacional i obtenir-lo amb el diàleg.

Aquesta és la nostra proposta d'una altra manera de fer que s'hauria de traduir, en primer terme, en una bona gestió de les finances públiques.

Però ja hem vist que el projecte de pressupost 2008 planteja un veritable xoc de desconfiança i de malfiança.

Aquest projecte posa en evidència la incapacitat del Govern de controlar el dèficit de l'Estat.

La situació és encara més preocupant quan ens adonem que les perspectives econòmiques són ben poc encoratjadores.

Aquest pressupost no respon als problemes, importants del país.

La pretensió de finançar l'obra pública essencialment amb una operació de fugida endavant no és admissible.

Havíeu de ser valent Sr. Pintat, i dir-nos com es farà, realment, la disminució del deute públic quan és ben evident que durant aquest any l'Estat ha augmentat l'endeutament.

Tampoc ens diu el pressupost si es vol ajudar a les empreses que ho necessiten, les petites i mitjanes, perquè puguin encarar els reptes d'avui en termes de pèrdua de competitivitat i de concurrència deslleial.

Aquest projecte no aporta respostes positives i agreuja els problemes.

Els economistes francesos, Augustin Landier i David Thesmar, han analitzat en els seus treballs d'economia política la manera com un govern busca el camí per a lligar les mans dels seus successors mitjançant l'endeutament públic.

En un recent article publicat a "LES ECHOS" aquests dos professors deien i tradueixo:

"Suposem que la confrontació esquerra-dreta es fa sobre l'abast de l'esfera pública: la dreta voldria un estat de mínims, mentre que l'esquerra desitja augmentar la despesa pública. La millor manera d'obligar un futur govern socialista a no gastar gaire és fer-lo hereu d'un estat endeutat."

Ves per on, aquesta hipòtesi d'escola es troba perfectament representada en aquest projecte de pressupost 2008.

He citat al polític francès Edgar Faure al començar. Segueixo el fil de la seva reflexió per acabar.

Ens oposem al vostre pressupost, tant al presentat com a l'amagat, perquè dissortadament per Andorra i per la gent d'Andorra, els vostres projectes, presentats o amagats, suposen el màxim de riscos i el mínim de possibilitats de construir l'Estat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

Passariem, doncs, ara a la intervenció per part dels grups parlamentaris.

Per CDA + Segle XXI, Sr. Enric Tarrado, president del grup parlamentari, teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

En la sessió d'avui, ens correspon analitzar en el debat de totalitat el pressupost general per al 2008, així com valorar l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. El debat de totalitat és l'instrument que el nostre règim parlamentari destina a fer una primera anàlisi global de la proposta de pressupost que el Govern formula i presenta al Consell General per a la seva aprovació.

El debat de totalitat és el moment idoni, per part dels grups parlamentaris, per a expressar quina opinió

general els mereix el pressupost que presenta el Govern i per a manifestar la seva posició davant de l'eventual presentació d'esmenes a la totalitat.

A la vegada, el debat de totalitat és el portal amb el qual s'inicia la negociació pressupostària en seu parlamentària. Si el pressupost continua la seva tramitació, les diferents esmenes parcials que s'hagin presentat al mateix podran ser analitzades, discutides i, eventualment, negociades dins l'àmbit de la comissió legislativa.

A més, cal remarcar que el debat de totalitat és també un bon moment per a avaluar el suport parlamentari amb el que compta el Govern a l'hora de dur a terme la seva tasca de direcció política del país. Podríem dir que el debat de totalitat és, en aquest darrer sentit, una mena de termòmetre que ens permet prendre la temperatura, i en conseqüència, valorar la salut de la legislatura.

Els consellers de CDA + Segle XXI ja hem expressat en altres ocasions que quan es dona suport a una llei del pressupost s'està, en certa manera, fent confiança a un govern per tal que desenvolupi el seu programa polític. Això és així pel fet que el pressupost és el principal instrument que té el Govern a l'hora d'elaborar i desenvolupar les seves polítiques públiques.

Però cal també tenir present que, més enllà d'aquesta qüestió, de vegades un grup parlamentari pot permetre l'aprovació d'un pressupost, sense donar-li suport directe. En aquest cas, més que donar un cert marge de confiança al Govern, el que es fa és recolzar l'estabilitat política. Com a criteri general, és positiu que les legislatures arribin a la fi del seu termini. Per tant, fer valoracions sobre l'estabilitat política i institucional és una més de les lectures que també es poden fer davant d'un debat parlamentari d'anàlisi dels pressupostos.

Tenint presents totes aquestes interpretacions polítiques que es poden fer al voltant del debat parlamentari per a l'examen del pressupost general, ens disposem ara a expressar el nostre posicionament polític concret de cara al Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2008.

Abans hem fet referència al fet que el debat de totalitat marcava l'inici de la negociació pressupostària dins el Parlament. Això no obstant, cal reconèixer que amb caràcter previ a la presentació del projecte de pressupost en tramitació parlamentària, els consellers de CDA + Segle XXI hem tingut l'ocasió de proposar al Govern la possibilitat d'incorporar al pressupost determinades previsions, com ara les que fan referència al Pont del Lycée, a la rehabilitació de Casa Rossell o a la desviació de la Massana. En aquest sentit, volem

expressar la nostra satisfacció pel fet que aquestes demandes, formulades en el seu moment, hagin estat ateses.

De la mateixa manera que celebrem que s'hagi incorporat al projecte de pressupost algunes de les nostres iniciatives, també hem de formular una crítica, de caire més general, al pressupost que ara examinem. Des de CDA + Segle XX pensem que el Govern ha aprofitat la introducció de les noves modalitats de contractació pública per a programar, ja des del primer exercici pressupostari que inaugura el nou sistema, unes concessions d'obra pública per un import que considerem exagerat.

Efectivament, en base a futures adjudicacions que han d'implementar-se a partir de les noves modalitats de contractació d'obres públiques, el pressupost per al 2008 ja programa la realització de set grans obres, per un valor aproximat d'uns 500 milions d'euros i amb un preu finançat, a 35 anys vista, estimat en 1.200 milions d'euros. Probablement, aquesta és la primera vegada en la història d'Andorra en què es parla d'unes xifres tan elevades d'inversió.

A la vegada, es pot remarcar, en la breu descripció que ara fem del nou model de finançament, que el Govern no ha de començar a pagar totes les obres que ara es pressuposten fins a l'any 2010, i cal també dir, -i això és molt important i, alhora, preocupant-, que, en un futur, en els anys en què caldrà fer front a unes despeses de finançament més elevades s'arribarà a pagar fins a 40 milions d'euros de quota, o en d'altres paraules, de peatge per les set obres previstes. Jo crec que Déu n'hi do!

Davant d'aquestes magnituds, sembla raonable plantejar determinats dubtes. Segons el nostre criteri, cal definir molt bé com es contractaran les noves obres, quines modalitats contractuals s'utilitzaran i els terminis previstos per al finançament de les referides obres.

A més, des de CDA + Segle XXI tenim molt clar que cal fer un ús restrictiu d'aquestes noves modalitats de contractació i de finançament a llarg termini de les obres públiques: en aquest sentit, pensem que l'aplicació del nou sistema de finançament hauria de quedar limitat a la realització de grans infraestructures d'interès estratègic i d'import elevat. Paral·lelament, pensem que la Llei del pressupost hauria d'incloure una autorització expressa al Govern per adjudicar de forma taxada les diferents obres sotmeses a les noves modalitats de concessió.

En aquest sentit, volem ara recordar que hem elaborat diferents esmenes al Projecte de Llei del pressupost per al 2008 i a les anomenades lleis

d'acompanyament, per tal de corregir i millorar alguns dels elements que en elles s'hi plantegen.

Degut a la introducció de les noves fórmules de concessió i de finançament de les obres públiques, en una aplicació del que alguns denominen "peatges a l'ombra", hem de considerar que estem davant d'un pressupost expansiu, si bé cal dir que l'exercici previst per al 2008, sense tenir en compte les obres sotmeses als referits peatges, no es pot definir com a estrictament expansiu. De qualsevol manera, hem de ser conscients tots plegats, que a l'ombra o al sol, els peatges s'han d'acabar pagant.

Com a aspecte positiu cal esmentar que es potencia notablement la inversió en infraestructures, fet que acostuma sempre a tenir repercussions positives en la competitivitat econòmica del país i en la qualitat de vida dels ciutadans. El problema, però, és que l'ona expansiva del referit pressupost es projecta a més de trenta anys vista. Sincerament, pensem que el Govern ha estat massa agosarat.

No ens sembla malament el nou sistema de finançament a llarg termini proposat, sempre i quan es limiti, -com hem dit anteriorment-, al finançament de les grans infraestructures. Sempre hem manifestat, a més, el nostre suport a una política ferma en matèria d'inversions (en contraposició a la nostra voluntat reiteradament expressada de contenir la despesa de funcionament). Fins aquí estem d'acord.

Ara bé, ja que estem parlant d'un nou sistema de concessió i finançament d'obres públiques d'especial rellevància, que té conseqüències financeres per a l'Estat a molt llarg termini, no hauria estat millor haver actuat amb una mica més de prudència i haver limitat, almenys en un primer exercici, l'abast de les obres a realitzar? No hauria estat preferible haver introduït mecanismes de control suplementaris abans de comprometre uns nivells de despesa tan importants?

Sincerament, tractant-se d'un tema que té un impacte econòmic que es trasllada a les futures generacions, des de CDA + Segle XXI, tot i estar d'acord amb el fons de la qüestió, hauríem preferit una acció més prudent. I és en aquest sentit que hem elaborat les esmenes a les que anteriorment hem al·ludit. La nostra intenció no pot ser més clara: es tracta d'introduir unes elementals dosis de prudència i de sentit comú en el debat del pressupost. Insistim: prudència i sentit comú.

No hem d'anar més de pressa del que podem assumir. Cal desenvolupar la política d'inversions de forma gradual, però constant, i anar-ne avaluant els resultats. El sistema del bus exprés és un bon

exemple d'una inversió prudent i adequada a la realitat. Cal perseverar en aquesta línia.

Sr. cap de Govern, estem d'acord amb vostè en el fet que el país necessita entrar en una dinàmica de canvis. En realitat ja ho està fent. Els canvis ja s'han iniciat; podem referir-nos a uns quants exemples, com ara l'elaboració de la llei de societats i, sobretot, -dic sobretot, perquè serà la que serà més significativa dins el país-, la llei de comptabilitat dels empresaris, la llei d'un nou sistema de concessions de les obres públiques i la nova llei de la CASS, per esmentar-ne algunes d'especial rellevància. Els consellers de CDA + Segle XXI tenim vocació reformista i compartim la referida voluntat de canvi. Ara bé, Sr. Pintat, vostè convindrà amb nosaltres en què els canvis s'han d'anar paint, evitant els empatsos. No tothom té l'estómac privilegiat que sembla tenir el Govern en aquest cas. Demanem que s'introdueixi la noció de gradualitat en tot el procés de canvi que el nostre país ha de viure.

La precipitació, per la seva banda, acostuma a ser una pèssima consellera. És per això que ens sembla que en relació amb les noves formes de concessió i de finançament de les obres públiques s'ha anat massa de pressa. No tant des del punt de vista qualitatiu -el nou sistema té aspectes positius- com del punt de vista quantitatiu, ja que la quantitat global destinada a obres és exagerada, per a tractar-se d'un primer any de rodatge del nou sistema.

A la vegada, ens preocupa una altra qüestió de caire general: caldria evitar que tot el procés de canvi que estem vivint derivés inevitablement en un augment de la pressió fiscal. Si cada vegada que es pretén introduir un element d'innovació, aquest s'acaba traduint en un sobrecost per als empresaris i ciutadans, la modernització del país se'ns farà molt feixuga a tots plegats. D'aquesta manera, es perdrà competitivitat i es dificultarà enormement la tasca de trobar complicitats dins la societat a l'hora de dur a terme les reformes, per necessàries que siguin.

Andorra s'ha anat fent poc a poc. Cal vigilar molt cada cop que es toca el sistema fiscal andorrà. De fet, un dels fonaments de l'èxit del model andorrà queda definit per la competitivitat del nostre sistema tributari. En aquest sentit, pensem que cal fer menys cas dels tècnics i polítics de fora i escoltar la nostra gent del carrer, que viu el dia a dia i que percep l'evolució real de les coses. Cal fer que els canvis iniciats es desenvolupin en tot moment de forma gradual.

Ens agradaria formular també en el present debat el següent plantejament polític de caràcter general. Cal afavorir l'equilibri inter-territorial i actuar de forma homogenia en tot el territori. El pressupost ha

d'atendre les prioritats i les necessitats de totes les parròquies. No pot ser de cap manera que les inversions generadores de creixement es concentrin en unes determinades parròquies. Totes les parròquies són iguals. El que no pot ser és que unes siguin més iguals que d'altres. O dit d'una altra manera, no hi ha d'haver parròquies més afavorides que d'altres. Els pressupostos -el del 2008 i tots en general- han de ser uns instruments per distribuir homogeniament la política inversora del Govern i no per fomentar desigualtats territorials o capricis de grups de pressió parroquials. Sincerament, pensem que aquest principi de solidaritat inter-parroquial hauria d'estar present en l'elaboració de tots els pressupostos. Malauradament, aquest no és el cas en el pressupost que ara ens ocupa.

Tampoc voldríem oblidar, en aquest debat de totalitat del pressupost, una qüestió que ens sembla cabdal per al futur econòmic del nostre país. Cal recordar que quan es parla dels pressupostos de l'estat es parla d'economia i que, al mateix temps, per al nostre país, les bones relacions amb Europa formen una part indissociable de la nostra prosperitat econòmica. En aquest sentit, ens sap greu haver de remarcar, una vegada més, la manca de diàleg entre totes les forces polítiques presents en aquesta sala entorn del tema d'Europa. Des de CDA + Segle XXI voldríem reiterar tant al Govern com a la resta de grups parlamentaris la nostra disposició per a entaular un diàleg franc i profitós a l'hora de definir les nostres futures relacions amb l'entorn europeu.

Ens agradaria parlar, també, de la qüestió de l'equilibri pressupostari. Volem remarcar l'important esforç de contenció de la despesa de funcionament que el Govern planteja per aquest exercici. El nostre grup parlamentari considera que cal insistir en aquesta línia: l'assoliment de l'equilibri pressupostari és un objectiu clau en el nostre plantejament de política econòmica.

Un equilibri pressupostari que, com hem dit en d'altres ocasions, passa per anar augmentant gradualment els ingressos dins un model tributari global d'imposició indirecta, fins arribar a la implantació d'un impost indirecte generalitzat amb important capacitat recaptadora. Però cal no oblidar que l'assoliment de l'equilibri pressupostari passa també per reduir els increments de les despeses de funcionament, sense que això hagi d'implicar de cap manera la disminució del nivell de qualitat dels serveis que han de ser prestats indefugiblement per l'Administració en matèries tant importants com la sanitat, l'educació i la seguretat ciutadana. A més, com comentarem tot seguit, l'equilibri pressupostari no és un objectiu que, avui per avui, es pugui considerar assolit.

De qualsevol manera, volem remarcar que l'esforç de contenció que intenta practicar el Govern al Projecte de llei de pressupost per al 2008 no sembla suficient en l'àmbit de la despesa de funcionament. En aquest sentit, ens agradaria que el Govern enfortís la seva austeritat en tot allò relatiu a despeses d'assessorament i de representació.

El pressupost per l'any 2008 també ens dona una aparent alegria: després de més de 10 anys, de fet des de l'any 1997, apareix un superàvit pressupostari. Com és possible en una fase de desacceleració de la nostra economia generar aquest superàvit? Cal dir que, contra tota lògica, aquest superàvit no s'assoleix ni amb la disminució de les despeses ni amb l'increment dels ingressos corrents fruit de les noves figures fiscals. Aquest superàvit s'assoleix a través d'un ingrés extraordinari de 60 milions d'euros que prové de la recuperació de l'import ja pagat del Túnel dels Dos Valires, i que es preveu tornar a pagar amb el nou sistema de finançament mitjançant concessió en un període de 30 anys. Mireu si és fàcil d'equilibrar un pressupost, i ens podem preguntar com aquesta enginyosa idea no se li havia acudit abans a ningú!

Al nostre grup parlamentari, aquesta operació d'enginyeria financera ens fa considerar que el pressupost del 2008 no és realment equilibrat: de fet, el pressupost de l'any 2008 presenta un dèficit real, al nostre entendre, de 43 milions d'euros i un superàvit virtual de 17 milions d'euros.

Sense voler posar en dubte els beneficis del finançament de certes inversions mitjançant el sistema concessions, considerem perillós per a les finances l'ús extensiu i sistemàtic d'aquesta forma de procedir com a mètode de finançament de la inversió pública. Caldria evitar l'alteració dels comptes de l'Estat amb uns ingressos que podrien costar molt cars en propers pressupostos, tot alterant-se la imatge real de les finances públiques i compromentent la capacitat d'inversió en el futur.

Què passaria si aquest o un altre govern utilitzés reiteradament aquest procediment per equilibrar els comptes? Es podria plantejar recuperar els imports de les inversions de les escoles, de les estacions depuradores, o, inclús, de les carreteres generals, i pagar-les de nou en 30 anys? És evident que un ús abusiu d'aquests tipus d'operacions no s'adequaria als principis de prudència i de responsabilitat que han de regir en la confecció d'un pressupost.

Des de CDA + Segle XXI preferim utilitzar el sistema de concessions únicament per a les noves inversions, o en el cas d'obres adjudicades i liquidades parcialment, pels imports pendents de liquidar en aquestes obres.

Des d'un punt de vista més general, que afecta tant el funcionament com la inversió, ja hem manifestat reiteradament al llarg del present curs polític la nostra oposició a l'ús sistemàtic dels suplementos de crèdit finançats amb càrrec a l'endeutament. Pensem que cal emprar aquesta mesura únicament en casos plenament justificats, per raó de la imprevisibilitat o de la urgència de la despesa a efectuar, ja que d'altra manera s'està caient en una mena de perversió en l'aplicació del pressupost que fa que, sessions com la d'avui, perdin certa part de la seva significació. Quin sentit té aprovar solemnement un pressupost si després el desvirtuem a cop de crèdit extraordinari? Així doncs, ja anunciem que en relació a aquesta qüestió ens mostrarem, en el futur, especialment exigents.

Bé, amb això hem arribat al final de les nostres consideracions sobre el Projecte de pressupost del 2008. La valoració que ens mereix, com s'ha vist al llarg del nostre exposat, és una mica ambivalent. Hi trobem aspectes força positius al costat de determinats plantejaments que ens preocupen força, especialment tot el que fa referència al nou sistema de finançament i de concessió de les obres públiques. Com ja hem dit anteriorment, estem tot just a l'inici del debat parlamentari per a l'aprovació del pressupost. Des de CDA + Segle XXI hem elaborat diferents esmenes per tal de tractar de corregir els aspectes que ens preocupen. De moment, estem a l'espera de l'evolució de la negociació parlamentària de les diferents esmenes plantejades (una evolució que, tot sigui dit, tindrà gran incidència en el nostre vot final sobre el pressupost). Pel moment, es tracta de permetre la continuació del tràmit parlamentari del Projecte de pressupost per al 2008.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

Passaríem, doncs, al torn del Grup Parlamentari Liberal. Intervindrà la Sra. presidenta, Sra. Conxita Marsol teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Gràcies Sr. síndic.

En aquest debat de totalitat del pressupost que el Govern d'Andorra ha entrat a tràmit per l'exercici 2008, el primer que vull assenyalar és que el Govern ha continuat aplicant en la seva redacció uns criteris que aquest grup parlamentari considera encertats.

Un pressupost que continua en la línia dels dos darrers, però que potencia especialment les inversions i potencia el creixement econòmic

d'Andorra. Un creixement que no és un fi en si mateix sinó un creixement per invertir en la millora de la societat, per ser retornat a la societat en despesa social, en qualitat de vida i de serveis.

També entenem que aquest pressupost és coherent i apropiat pel fet de voler procedir a l'adjudicació d'una important quantitat d'obra pública durant aquest exercici: primer, perquè Andorra la necessita i segon, com a mesura d'incentiu econòmic en un moment d'alentiment de la inversió privada en el sector de la construcció. Per tant, aquesta és una bona mesura i necessària que revertirà en la societat andorrana.

Veiem, aquest com un pressupost presentat per un Govern que, com nosaltres, creu en Andorra, que fa un gran esforç a nivell d'inversions i serveis per mantenir el benestar de la població del país.

D'entrada, com he dit, aquest semblaria un pressupost de continuació, en la línia dels altres pressupostos que durant aquesta legislatura s'han aprovat. Un pressupost amb una clara contenció de la despesa corrent i equilibrat. Les despeses corrents han disminuït en un 2'10%, és a dir, són d'un -2'10%. Les despeses de personal han tingut un increment del 5'39% i les transferències corrents és cert que han sofert un increment més important de l'11'70%, degut especialment a la dotació del SAAS.

Però, hi ha una gran novetat que el diferencia dels anteriors i és que aquest pressupost aposta per la consolidació de les grans infraestructures que l'Estat necessita, sense haver de renunciar a altres inversions tan o més necessàries.

I, aquesta gran aposta i la manera d'assumir-la representa un canvi molt important i significatiu respecte als anteriors pressupostos, i aquesta novetat es materialitza en el Projecte de Llei sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques, que el Govern va presentar acompanyant el pressupost juntament amb el Projecte de Llei d'actualització del tipus de gravamen de diversos tributs.

Aquests projectes de Llei, per raons de tècnica parlamentària, es debatran separatament del pressupost, però ningú em negarà que són dos lleis totalment vinculades al mateix i, per tant, no les puc obviar en la meua intervenció.

Per un costat, el Projecte de Llei d'actualització dels tipus de gravamen dels diversos tributs que pretén agrupar en un text únic tots els tipus de gravamen dels diversos tributs estatals a excepció de les taxes al consum, L'IMI (impost de mercaderies) i l'IAC (impost indirecte sobre activitats comercials), i això amb la finalitat i als efectes que el ciutadà amb un sol document podrà tenir les actualitzacions dels

diferents tipus de gravaments. És, al nostre entendre, una llei pràctica i clarificadora.

Però, com he dit, la gran novetat, que mereix una especial atenció, és el Projecte de Llei sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques. Aquest és un projecte de Llei modern i actual i ens felicitem que Andorra també vulgui dotar-se'n. Amb aquest model, Andorra podrà disposar de les eines per adjudicar avui les grans infraestructures viàries que es necessiten i que degut al seu elevat cost, sense aquesta Llei de finançament no es podrien assumir.

Hem de tenir en compte que el pressupost de l'Estat per l'exercici 2008 és d'uns 430 milions d'euros i que existeixen importants inversions que s'han d'atendre i, per tant, no hi ha possibilitat de pagar aquestes obres d'alt cost amb pagaments pressupostaris durant el temps que dura l'execució de les obres.

Aquestes infraestructures d'alt cost, suposaran la posta en marxa de les obres per arribar a poder disposar en un termini més curt dels diferents vials, túnels i desviaments que preveu el Pla general d'infraestructures viàries aprovat pel Govern, i que permetran completar una circumval·lació viària general. Completant les fases ja en funcionament com són el túnel del Pont Pla o les ja avançades obres del túnel del Dos Valires que ha de permetre la connexió de les Valls d'Ordino i la Massana amb Encamp i Canillo.

Tots hem pogut constatar com ha millorat la circulació en aquest país en els dos darrers anys, des de la inauguració i posta en funcionament del túnel del Pont Pla i del Vial de la Margineda. Entrar en funcionament aquestes dues grans infraestructures ha comportat una millora en la qualitat de vida dels ciutadans del país, una facilitat de circulació impensable a l'ensens que ha incrementat la seguretat.

Avui, tot i que la circulació ha deixat de ser la primera preocupació dels ciutadans d'aquest país, perquè dos dels punts negres d'accés a Andorra la Vella des de la Massana i Sant Julià han sofert tal transformació qualitativa que ara sembla impossible que tant sols fa dos anys per entrar a Andorra la Vella un dia laboral fàcilment podies estar-hi entre 30 i 60 minuts, no podem oblidar que la vialitat és el que està pitjor valorat pels nostres turistes.

És per això que estem d'acord en què s'ha de continuar i finalitzar aquest Pla d'infraestructures viàries al més aviat possible. Entenem que la fórmula presentada pel Govern és apropiada per fer-ho, ja que permet d'un costat adjudicar i finalitzar aquestes obres i de l'altre continuar realitzant les demés

inversions que el país necessita i, per tant, no haver-hi de renunciar.

Sabem i som conscients de les nostres dimensions com a país i de la magnitud del pressupost, uns 360 milions d'euros. Aquesta magnitud fa pràcticament impossible l'adjudicació d'obres d'elevat cost -les característiques geogràfiques del nostre país i el trànsit existent fan que aquestes obres tinguin un cost més elevat que el pressupost d'un exercici i, per tant, no dóna possibilitat de realització d'aquestes grans infraestructures que Andorra necessita iniciar ja. Haver buscat i presentat una fórmula per executar aquests túnels i desviacions ara, és molt encertat.

El Projecte de llei sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques permetrà adjudicar i executar per la via de concessió administrativa o fórmules equivalents les obres que necessitem avui, i que amb la fórmula tradicional no podríem assumir.

Anar periodificant en llargues durades el pagament d'aquestes infraestructures o concessionant aquestes obres amb el famós peatge a l'ombra -que ho és-, no és una altra cosa que poder disposar de les infraestructures al més aviat possible i que l'Estat les vagi pagant en funció del servei que el concessionari doni, del manteniment que aquest tingui de les mateixes, del nombre de vehicles que les utilitzin, etc, i això sí, amb el corresponent control. Per a nosaltres és una fórmula viable.

És a dir l'Estat, en lloc de proveir serveis passa a comprar serveis i a ser garant dels mateixos i el risc l'assumeix l'empresa així com el finançament i l'Estat podrà disposar de les infraestructures al més baix cost possible i en un curt termini.

Es tracta de canviar la visió del tema i deixar de fer carreteres per preocupar-se que hi hagi carreteres que donin el millor servei al ciutadà.

Aquesta manera de pagament no és traumàtica pel pressupost. El pagament a llarg termini de les grans obres permet un finançament més econòmic i sobretot poder oferir el servei als ciutadans en un més curt termini. A l'ensem d'un alliberament, com he dit, de partides del pressupost per poder realitzar altres infraestructures que es necessiten, infraestructures amb finalitat social, educativa, sanitària, cultural, etc, i ha de permetre l'acabament de les obres en terminis més curts, i així Andorra podrà tenir molt abans aquestes infraestructures tan necessàries i això sense necessitat d'incrementar la pressió fiscal que estem d'acord amb el Govern en què s'ha de mantenir baixa.

Aquesta fórmula és encertada, viable i d'aplicació a tots els països que ens envolten i ara és hora que Andorra també utilitzi aquest sistema.

Un sistema de finançament que ens permetrà adjudicar obres tant importants i necessàries com: la desviació de Sant Julià de Lòria, una inversió prevista d'uns 62 milions d'euros; el túnel dels Dos Valires amb una inversió total prevista de 151 milions; el túnel del Solà, amb una inversió total de 200 milions; el vial del carrer de la Unió amb una inversió de més de 2 milions d'euros; la desviació de la Massana, una inversió prevista de 40 milions; l'Arxiu Nacional, amb una inversió prevista de 29 milions, i l'heliport Nacional, també amb una inversió prevista de 14 milions. Aquesta és un gran infraestructura de comunicació que Andorra ja precisa ara.

Obres que certament, la seva realització no es veurà fins d'aquí uns anys, no immediatament però, que entenem que s'ha de començar ara.

Aquestes obres, és cert, -com ha dit el Sr. Tarrado també- tenen una gran magnitud, però també, no vull pas negar-ho, una gran incidència pressupostària pel futur, uns 500 milions d'euros. És per això que hem de ser prudents i curosos en el moment de decidir quines obres ha de merèixer aquest tractament, i en el control parlamentari del volum de les obligacions que es pugui contreure.

Aquest volum global d'obligacions contretes, o que es puguin contreure, ens preocupa, i tot i saber -com ens diu Govern en la memòria d'aquest Projecte de llei- que Andorra està en una situació molt favorable a nivell d'endeutament respecte als estats més pròxims, entenem que és un tema prou important com perquè el Consell General tingui major control parlamentari al respecte.

Ja els anuncio ara, que amb aquesta finalitat, el Grup Parlamentari Liberal, ha presentat diferents esmenes a aquests projectes de llei als efectes de millorar i assegurar el control parlamentari de les mateixes que tot i que ja el preveia el pressupost presentat per Govern entenem que amb aquestes esmenes es reforçarà i es permetrà que el Consell pugui manifestar-se i decidir sobre quines han de ser aquestes obres i tenir un clar seguiment del control de les mateixes.

Aquestes esmenes s'han presentat amb la finalitat de donar resposta, tant a nivell normatiu com en la gestió dels recursos, perquè entenem que quan la retribució del concessionari va, en tot o en part a càrrec del Govern, el diferiment del pagament més enllà del líndar temporal ordinàriament previst per a les despeses plurianuals exigeix un control més curós i proporcionat, de forma que l'aplicació del

pressupost suposi una fiscalització de la diligència de l'adjudicació i una correcta relació qualitat-preu en els serveis que reben els ciutadans, en tant que destinataris finals de l'activitat de l'adjudicatari.

Esmena que es materialitza en què, el Govern ha d'establir anualment dins l'estructura del pressupost un Fons de contractació i finançament d'obres públiques que es dotarà anualment, i fins a la finalització de cada contracte, per les quantitats que siguin necessàries per fer front als compromisos de despeses derivades de contractes adjudicats d'acord amb la Llei d'acompanyament de la Llei del pressupost 2008 sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques.

Així mateix també hem cregut oportú entrar una esmena quant a la duració de la concessió o dels contractes de col·laboració i/o quant al nombre màxim de nül·litats, als efectes que en comissió es pugui debatre.

Finalment, també hem entrat la corresponent esmena al Projecte de pressupost en coherència amb aquestes.

Deixant aquest tema, tan significatiu del pressupost 2008, ara toca entrar en la resta de capítols del pressupost, els quals tinc interès destacar.

Per un costat l'increment de les partides destinades a Benestar que és significatiu i mereixen també la nostra atenció i aprovació. Així, veiem com l'accés a l'habitatge, una de les grans preocupacions dels ciutadans del país és també una de les prioritats del Govern. El pressupost preveu una partida de 22.000 euros pel que fa a mesures de compra i es destinen 1.225.000 euros a les subvencions als habitatges de lloguer per a persones que tenen dificultats. El Govern ha subvencionat l'any 2007 el lloguer de més de 800 famílies, això sí que és fer política social, això sí que són fets i no paraules.

També són una prioritat en el pressupost les beques i ajudes per als estudiants i la gent gran, així com les pensions dels discapacitats. Es destinen 8'3 milions d'euros a la protecció social.

Educació. Es preveuen 74 milions d'euros -un 20% més que l'exercici 2007-, perquè l'educació és fonamental per l'evolució d'un país, la formació dels infants i joves és una gran riquesa a la que el Govern vol destinar molts esforços; 20 milions per a noves escoles amb dotacions pels nous centres de secundària de la vall nord i vall d'orient i el nou centre de Canillo, i 54 milions per ensenyança en són significatius.

La Sanitat. Un dels grans actius d'Andorra, mereix un pressupost de 12 milions d'euros, un 57% més que l'any 2007 i això ens demostra la clara voluntat del

Govern de no només mantenir el nivell del nostre sistema sanitari, sinó de millorar-lo. Tenim un sistema sanitari i uns professionals de primer nivell i hem de continuar dotant-los de les quantitats necessàries per equipaments i infraestructures. Vull destacar la partida de finançament del SAAS que passa de 9'2 milions d'euros a 15'7 per fer front al nou Pla sanitari que s'està implantant i a la construcció del Centre Sociosanitari del Cedre, residència com a punts més destacables i importants.

En medi ambient, estem fent un salt qualitatiu molt important, contribuint a millorar la qualitat de vida dels ciutadans i també dels visitants. S'està finalitzant el Pla de sanejament de les aigües pel qual s'han previst més de 3 milions d'euros. Fa pocs mesos es va inaugurar el Centre de Tractament de Residus, el qual funciona amb total normalitat, i es destinen més de 9 milions d'euros a la gestió de residus. La dotació total del pressupost per aquest departament és de 20 milions d'euros.

La Justícia. Es preveuen 15 milions d'euros per la nova seu de la Justícia, una infraestructura necessària per permetre que les dependències de la Justícia disposin d'unes instal·lacions adequades a les seves necessitats.

La seguretat i protecció civil. És fonamental continuar mantenint la privilegiada seguretat ciutadana que gaudim i tots els esforços que el Govern hi destini els recolzem perquè hem de continuar mantenint el nivell i la qualitat i millorar-los. La dotació ens sembla correcta.

El suport al teixit empresarial també mereix la nostra atenció. A part de l'important esforç pel desenvolupament de les grans infraestructures viàries i de comunicacions que ja hem mencionat en la primera part de la intervenció és important assenyalar la col·laboració amb les empreses per part del Govern; el projecte d'innovacions.

El turisme, que mereix també una consideració especial, com a principal font de riquesa del país, necessita un impuls per part del Govern i aquest pressupost inverteix o preveu una partida pressupostària d'11 milions d'euros.

Ens satisfà veure que aquest pressupost s'incrementa i estem plenament d'acord en la necessitat d'esmerçar esforços en un sector tan important per Andorra.

També considerem encertada la dotació pressupostària dels sectors productius amb una 19% més que l'any 2007. Així com els programes de suport a l'agricultura i la ramaderia que es preveuen de 3,6 milions d'euros.

Per totes aquestes raons votarem a favor de la presa en consideració del pressupost 2008 presentat pel Govern d'Andorra, un pressupost oportú i que es decideix clarament per les infraestructures viàries i de comunicació que són una aposta de futur per a Andorra. Un pressupost que aposta pel creixement econòmic que s'ha de revertir en el benestar dels ciutadans i en aconseguir major cohesió social. Un pressupost que aposta pel benestar d'Andorra.

I votarem en contra de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata perquè nosaltres sí que creiem en el pressupost que ha presentat el Govern. La seva és una esmena, jo diria, continuïsta, en la línia del no per principi sense cap argument que ens faci dubtar sobre la idoneïtat d'aquest pressupost. Entenc que és el que toca fer a l'oposició, entrar una esmena a la totalitat al pressupost, però continuen manifestant que aquest no és el seu model, que el seu model és diferent - model que, per cert, encara no coneixem. Ens ha dit que passa per ajudar a l'empresa privada per potenciar-la, nosaltres amb això hi estem d'acord i entenem que aquest pressupost ja ho fa. Ens manifesten que no volen apostar per l'evolució econòmica del país. No estan d'acord amb les noves infraestructures i menys amb el sistema de finançament. No estan d'acord amb l'obertura econòmica.

És cert, tenim un model de país diferent, el nostre és treballar per crear riquesa, per crear un país d'oportunitats, un país solidari, un país amb seguretat ciutadana i seguretat jurídica. Un model que aposta per l'educació com a gran valor de les futures generacions, que creu en el sistema sanitari, que treballa pel creixement econòmic i que ens ha de permetre cobrir les necessitats socials que realment necessita el país i oferir benestar general.

Entenem que aquest pressupost ens dóna les eines per assolir-ho.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. presidenta per la seva intervenció.

Acabades, doncs, les intervencions dels grups parlamentaris, passàrem a la intervenció per part del Govern.

Intervindrà el Sr. ministre de Presidència i Finances. Sr. Ferran Mirapeix teniu la paraula.

El Sr. Ferran Mirapeix:

Gràcies Sr. síndic.

La conjuntura econòmica actual continua estant marcada per les repercussions de la crisi hipotecària nord-americana, amb el consegüent impacte sobre els mercats financers mundials. L'impacte de la conjuntura internacional està actual, s'ha deixat sentir en el nostre país per la retallada de la despesa dels consumidors dels països veïns, que constitueixen la majoria dels nostres visitants. Si hi afegim les circumstàncies climàtiques excepcionals de la temporada d'hivern 2006-2007, el resultat ha estat una baixada del nombre de turistes amb l'efecte consegüent sobre el sector turístic i comercial d'Andorra.

Tot i que alguns indicadors econòmics com el de les importacions, podien denotar un cert alentiment en el sector comercial durant el primer semestre de l'any 2007, ja que durant aquest primer semestre estàvem a -2,2, l'economia andorrana continuarà creixent. La previsió en aquests moments del tancament de les importacions del 2007 envers del 2006, és de manteniment. És a dir de recuperació d'aquest -2,2%.

I també, la previsió en data d'avui és d'un augment quant als ingressos per aquestes importacions.

Aquest creixement, però, serà a un ritme més moderat que el que hem tingut al llarg dels últims deu anys.

El creixement de la massa salarial, també aquest se situa amb un augment del 4,4%, sobretot degut a l'increment del salari mitjà, que se situa, ja, a 1.741 euros.

També, amb les últimes estadístiques de les quals disposa el Govern, el creixement dels excursionistes... si bé els turistes continuen baixant, el dels excursionistes que està a l'alça en un 1%, això ens fa ser optimistes, i ens indiquen que el PIB del país per a l'any 2007 continuarà creixent.

El mercat immobiliari andorrà segueix la tendència internacional d'alentiment de la demanda, fet que provoca i continuarà provocant una adequació de l'oferta existent que se sustenta en el decrement de permisos d'obres sol·licitats.

La solidesa del sector financer, l'increment de la demanda d'altres activitats dins del sector servei, i les mesures que el Govern pren a través del pressupost fan que el creixement estimat del PIB de la nostra economia per a l'any 2008, se situï al voltant del 4% en terminis reals.

Dins del marc de les reformes estructurals iniciades aquesta legislatura, el pressupost per a l'any 2008 és una contribució decidida dels poders públics per estimular els sectors amb més pes dins de l'economia andorrana, com són el sector de la construcció, el

sector del turisme i el sector del comerç que vénen a representar, quasi bé, un 60% del producte interior brut del país.

El programa Andorra 2020 i els seus eixos principals, revitalització del turisme i del comerç, foment de nous sectors i modernització del marc econòmic andorrà es manté com l'eix vertebrador d'aquest pressupost, i com a element de continuïtat per aprofundir i ampliar els resultats dels programes i les accions contingudes en els pressupostos anteriors d'aquesta legislatura.

Juntament amb aquesta continuïtat en les reformes estructurals, l'economia necessita uns pressupostos expansius en matèria d'inversions, sense renunciar als objectius d'estabilitat pressupostària, -molt mencionats avui en aquesta sala-, i disciplina fiscal, Sr. Tarrado, per no incrementar la pressió fiscal sobre la ciutadania.

Els pressupostos de l'Estat per a l'exercici 2008 es basen en cinc grans línies d'actuació.

Primer. Suport al teixit empresarial mitjançant una política pressupostària adequada a les necessitats actuals de la nostra economia. Per tant, aquí hem d'estar en desacord amb la intervenció feta pel president del Grup Socialdemòcrata, ja que nosaltres sí que tenim en compte la situació actual de la nostra economia. Materialitzada, aquesta, amb unes dotacions pressupostàries de 109 milions d'euros, més unes inversions finançades a través de noves fórmules de finançament de 77,9 milions d'euros.

Segon. Un fort impuls de la inversió pública per un import aproximat, que amb els pressupostos del 2008 rondaria els 300 milions d'euros. Si tenim en compte no només les inversions previstes per l'Administració central, sinó totes aquelles previstes per les empreses parapúbliques o de dret públic.

Tercer. I aquest és un eix vertebrador, també, del nostre pressupost: la millora contínua del benestar del conjunt de la població i la garantia del dret d'accés universal als serveis socials de la ciutadania, amb una dotació, aquesta millora del benestar, de 176,7 milions d'euros, xifra que representa el 42% del total de les despeses pressupostades.

Quart. Millora de la qualitat del medi ambient amb criteris de sostenibilitat, objectiu al qual es destinen 20 milions d'euros.

I cinquè. Equilibri pressupostari, ja que aquí compartim l'objectiu de desendeutament de l'Estat, al que feien menció vostès abans, i l'única manera que hi pot haver per aquest desendeutament de l'Estat, si no és apujant la pressió fiscal, és obtenint l'equilibri pressupostari. Cosa que ha estat el nostre objectiu des que va començar aquesta legislatura, i el

nostre compromís que els pressupostos de l'any que ve ja el presentin.

Molts països europeus ja fa temps que preveuen en la planificació de les infraestructures la realització d'un percentatge significatiu en estreta col·laboració i cooperació amb el sector privat a través de concessions; cosa que permet fer compatible uns elevats nivells d'inversió amb l'estabilitat dels comptes públics.

Aquestes fortes inversions es dirigeixen, també, als àmbits en els quals l'impacte tindrà més repercussió, tant en el curt termini com en el mitjà termini, en termes de millora de la capacitat productiva i d'equipaments. Aquestes noves fórmules de finançament no les hem inventat, per tant, no puc estar d'acord en el sentit que això és una enganyifa. No les hem inventat en aquest país aquestes noves fórmules de finançament. Llegeixo, per exemple, declaracions fetes per la ministra de Foment de l'Estat Espanyol, que diu: "*Respetan el criterio -estas nuevas fórmulas de financiamiento- respetan el criterio de estabilidad presupuestaria...*" i totes aquestes inversions "*seran financiadas en un 60% mediante fondos presupuestarios y el 40% restante a través de cooperación público-privada*". També podem anar a altres documents publicats per la Generalitat de Catalunya no titllada de liberal, en aquest sentit, perquè hi ha un tripartit, i aquí també fan i reconeixen que les inversions s'han de fer a través d'aquestes noves fórmules de finançament on hi ha una col·laboració entre el sector públic i el sector privat.

Per tant, el pressupost de l'any 2008, es caracteritza per un important esforç en matèria de desenvolupament de les infraestructures. Aquest esforç inversor millorarà l'accessibilitat i la mobilitat, i generarà addicionalment un efecte multiplicador sobre el conjunt de l'economia, i en especial en els sectors de la construcció, del turisme i del comerç.

L'import total previst d'inversió en infraestructures i mobilitat per a l'any 2008 és de 153 milions d'euros, (153 milions d'euros), dels quals 75 es financen via pressupost, i la resta a través de noves formes de finançament esmentades anteriorment.

D'entre les infraestructures finançades amb càrrec als pressupostos, cal fer especial esment: del programa de millora sistemàtica de les carreteres generals existents, dotat amb un import de 23 milions, que representa un increment sobre l'any anterior d'un 15%, programa pressupostari 5121; de la conservació i el manteniment ordinaris d'aquestes vies representat pel programa 5123, amb una dotació pressupostària de 10,1 milions d'euros, representant un increment sobre l'any anterior d'un 11,7%; també

cal destacar els esforços pressupostaris en matèria de protecció de riscos naturals, programa 5123, dotat en 3 milions d'euros, un increment del 51% envers l'any anterior, per protegir la caiguda de pedres, d'allaus i tractament de rius i torrents; i també, en el Centre Nacional del Trànsit i la integració funcional dels sistemes d'emergència.

Entre les inversions amb finançament via concessió administrativa, hi ha el Túnel dels Dos Valires, la desviació de Sant Julià, el Vial de la Unió, el Túnel del Solà, entre altres, que representen una inversió total, com bé han dit, de quasi bé 500 milions d'euros a desplegar, -i aquí és el tema a matisar-, en els propers 5/6 anys. Aquest esforç inversor del Govern, i per tant, del país, juntament amb les previsions de realització d'obres de les empreses parapúbliques, ha de permetre reactivar el sector de la construcció amb una conjuntura com l'actual, caracteritzada per una disminució de les iniciatives privades.

El Govern destinarà l'any 2008, un total de 34 milions d'euros, també, a incentivar el creixement econòmic. Destaquen els programes de suport a l'activitat empresarial, PIMES també, amb especial èmfasi en el sector del comerç i el desenvolupament de noves activitats econòmiques.

Per agafar el sector turístic, Andorra Turisme disposarà d'una dotació de 8,6 milions d'euros per dur a terme les tasques que li han estat encomanades. La participació a l'Expo de Saragossa durant el 2008 i la potenciació de les oficines turístiques a l'exterior són altres iniciatives destinades al foment de la demanda turística.

Els programes de suport a l'agricultura i a la ramaderia arriben aquest any als 3,7 milions d'euros.

Aquestes serien les quantitats i els crèdits destinats a tot el que és el desenvolupament econòmic, però com he dit abans, la millora del benestar dels nostres ciutadans és una preocupació del Govern i, per tant, amb aquesta millora del benestar s'hi destinen 177 milions d'euros. Aquesta xifra, que com he dit abans, representa el 42% del pressupost de despesa de l'Estat respon a la voluntat d'assolir un grau alt de benestar, de garantir el dret a l'accés universal a la sanitat, l'educació, la justícia, la cultura i l'esport, i de fer-ho mantenint un alt nivell de seguretat i de protecció civil ciutadana.

El sistema sanitari andorrà és abastament reconegut per la seva eficàcia i la qualitat del servei que ofereix. Cal mantenir aquesta qualitat amb una bona gestió i un finançament adequat, i possibilitar que una prevenció eficaç continuï sent la base de la nostra política sanitària. Per això, aquest any, aquest capítol es dotarà amb 25,6 milions d'euros en bona part

destinats en inversions a equipaments i infraestructures sanitàries, vigilància epidemiològica i atenció primària.

Especial èmfasi voldríem posar al programa 4111, intitulat finançament del SAAS, que s'augmenta en el pressupost del 2008 en un 70%, representant una dotació global de 15,7 milions d'euros.

L'educació és una de les grans prioritats d'aquest Govern, i per aquest motiu hi destinem un total de 78 milions d'euros. L'objectiu és assolir l'efectivitat de la igualtat d'oportunitats amb una educació de qualitat per a tothom. Dins de la despesa en educació, aquest any té una especial rellevància la inversió en la creació i la millora de centres escolars, programa 4212, dotat pressupostàriament en 19,7 milions d'euros. El que representa un 133% d'increment, és a dir 11 milions més que l'any passat, així com l'increment del 10% en l'ensenyament especialitzat, programa 4222.

Es destinen, igualment, 11,3 milions d'euros al programa de protecció i promoció social, adaptant el pressupost a les necessitats reals, -i vull emfatitzar aquesta paraula., -reals pel país-, les beques i les ajudes pels estudiants, programa 3211, dotat en 1,3 milions d'euros.

La gent gran, a la que feien al·lusió abans, programa 3132, dotat en 3 milions d'euros; les pensions per discapacitats, programa 3133, dotat en 1,2 milions d'euros; i els programes d'ajut per a l'habitatge, programa 3221, dotat en 1,7 milions d'euros, són algunes, -i dic algunes-, de les prioritats d'aquest apartat.

Dels 16 milions d'euros destinats a la justícia, grup funcional 1.4, destaca la construcció de la nova seu d'aquesta administració, amb unes inversions previstes per l'any 2008 de 4,1 milions d'euros, i amb una inversió total prevista de 23,6 milions d'euros. I també destacar la dotació pressupostària a la Batllia d'Andorra de 3,4 milions d'euros, projecte 1, departament 400, que representa un increment del 15,2 envers l'any anterior.

Els recursos destinats a seguretat i protecció, un total de 25 milions d'euros l'any 2008, tenen com a objectiu mantenir l'alt nivell de seguretat ciutadana del nostre país. En aquest apartat, entre altres, s'inclou la creació de la policia de proximitat, recollida en el programa 2211, seguretat pública, dotat en 16,2 milions d'euros, el que representa un increment del 6,93 envers l'any anterior, i un total de 3,2 milions d'euros en noves infraestructures, programa 2213.

Per tal, de preservar i fomentar el desenvolupament cultural i incentivar la pràctica de l'esport com a eines de cohesió social i de foment d'una millor

convivència, el Govern destinarà 21 milions d'euros l'any 2008 a la cultura i a l'esport. Destaquen les ajudes i subvencions a les diverses entitats i federacions esportives amb 3,7 milions d'euros, programa 4314, així com el foment de l'esport escolar dotat en 1,8 milions d'euros, el que representa un 6,95% d'increment sobre l'any anterior, programa 4313.

Tenen un relleu especial en els pressupostos d'enguany, la consolidació del Premi Ramon Llull i l'ampliació de les categories del Premi Carlemany.

La bona gestió del medi ambient en criteris de qualitat i sostenibilitat contribueix en una millor qualitat de vida de les persones que viuen a Andorra i dels turistes, -no ens oblidem tampoc d'ells-, que ens visiten.

L'any 2008, el Govern destinarà 20 milions d'euros a diversos programes i inversions en matèria de medi ambient: el Pla de sanejament amb una inversió de 5,6 milions d'euros, programa 4421; la gestió de residus amb 9,4 milions d'euros, programa 4422; el manteniment dels col·lectors i depuradores i el programa destinat a la preservació del patrimoni natural, són algunes de les actuacions més destacades d'aquest apartat.

Per últim, fer una referència al superàvit que es presenta aquest any, cosa que ja hem dit als mitjans de comunicació varies vegades quan se'ns ha preguntat que no té cap mèrit degut a aquests ingressos extraordinaris, i que el que s'ha fet aquí amb la Llei d'acompanyament i amb la presentació d'aquest pressupost, és assentar les bases per fer pressupostos que siguin equilibrats. Pressupostos equilibrats que ens permetin mantenir, una altra vegada, la pressió fiscal actual.

Diuen que els ingressos de l'Estat no són reals. Nosaltres pensem que són reals.

Diuen que estem en fallida tècnica. Ja sé que si jo menciono Standard & Poors, a vostès no els hi agrada... però és clar, una fallida tècnica amb un reiting de doble A, doncs, difícilment és explicable. Sort que Standard & Poors hi ha altres 130 països que l'utilitzen com nosaltres, el qual els hi calcula el reiting, els hi calcula els dèficits i els hi calcula els endeutaments, i per tant, tenen una certa credibilitat.

Quant a l'endeutament de l'Estat, la fallida tècnica, una altra vegada. L'endeutament de l'Estat està en un 15% sobre el PIB, molt lluny dels criteris de Maastrich. Això és de l'Administració central i de les parapúbliques. Si a això hi afegim els comuns, estaríem a un 20%. També molt lluny dels criteris de Maastrich. Per tant, no entenem que l'Estat tingui una fallida o estigui en fallida, i que l'Estat hagi de

prendre mesures per fer front a aquesta fallida a la que vostès feien referència anteriorment.

Per al·lusions també, dir que el pressupost té una baixa tècnica pressupostària... no sé! Té la tècnica pressupostària que defineix la llei. Per tant, nosaltres el que hem fet és apostar per una Llei d'acompanyament, apostar com s'ha fet en altres països europeus pel que és el finançament amb noves maneres de finançar les grans infraestructures del país. Pensem que ara és el moment d'afrontar aquestes infraestructures del país. Ara és quan el país les necessita, i el que hem fet és no eludir la nostra responsabilitat i encarar amb optimisme el futur del nostre país.

Jo per últim, m'agradaria fer referència a la intervenció del president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata quan diu que els quatre objectius del Grup Socialdemòcrata són el desendeutament de l'Estat, la formació i ajuda a les PIMES, la modernització de l'Administració pública i la mancomunitat de serveis. Dir, sense que sigui o serveixi de precedent, que estem plenament d'acord amb vostè. No només això, que ja fa dos anys que estem treballant en això. El desendeutament de l'Estat ja vam dir que el que volem és equilibrar els pressupostos. No creiem amb l'increment de la pressió fiscal, cosa que posaria en entredit, segons el nostre parer, la competitivitat de la nostra economia; i per tant, creiem amb l'equilibri pressupostari per poder optar a aquest desendeutament de l'Estat.

Quant a la formació i ajuda a les PIMES, dir que el departament 700, projecte número 9, ja té aquest pla d'ajuda a les PIMES, a la qualitat sectorial, que ja hi estem treballant, que també hi era al 2007, i per tant, continuarem al 2008 treballant conjuntament amb la Cambra de Comerç.

Que amb la modernització de l'Administració pública ja hi estem treballant, també. I estem treballant conjuntament amb els sindicats de l'Administració pública per la revisió de la Llei de la funció pública. Estem treballant, no de paraula, sinó amb fets.

I amb la mancomunitat de serveis també hi estem treballant, perquè també treballem conjuntament amb els diferents cònsols i amb els diferents comuns, siguin del color polític que siguin, per intentar no duplicar serveis per bàsica del que és una eficiència amb el que és la gestió pressupostària.

Dir al Sr. Tarrado que compartim bàsicament el que ha dit. Dir-li que nosaltres pensem que hi ha totes les obres que anirien amb el nou model de finançament, ja estan incloses en el pressupost i estan mencionades en el pressupost. Precisament, perquè hem volgut ser transparents i perquè creiem que és

l'obligació del Govern ser transparent vers el Consell General. S'han inclòs en els diferents gràfics, s'han mencionat una per una, i pensem que és l'única manera de fer. Per això també hem posat els plurianuals a trenta anys, perquè es vegi que és un model que s'aguanta, que és sòlid, i que permet al país fer front a aquestes inversions d'una manera coherent sense necessitat d'endeutar-nos més, i sense necessitat d'augmentar la pressió fiscal.

I a la presidenta del Grup Parlamentari Liberal, agrair el suport que ens ha donat, i agrair al nostre grup també, la visió de futur que tenen i el compartir aquesta visió de futur positiva que tenen de l'Estat Andorrà.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. ministre per la seva intervenció.

Doncs, a continuació faríem una pausa perquè els grups parlamentaris puguin preparar les seves respostes, de quinze o vint minuts.

(Són les 17.30 h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 17.55 h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, reprendríem el debat. Continuaríem amb un nou torn d'intervencions.

Té la paraula, per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el president, Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, confesso una certa perplexitat, perquè jo pensava que el procediment havia de ser que el Govern defensés el pressupost i després contestés a l'esmena. Com que ha semblat que feia les dos coses, i veig el Sr. cap de Govern que també treballa, doncs, suposo que després el Govern farà una altra intervenció, amb la qual cosa deurem tenir un altre torn. És a dir, ja no ho dic en condicional, ja no ho dubto Sr. síndic, però bé.

Manifestada aquesta perplexitat inicial, quant a la intervenció del president de CDA + Segle XXI, tinc alguns comentaris. Ens ha dit que ells havien tingut l'oportunitat de participar en l'elaboració del Projecte de pressupost en el sentit de fer uns suggeriments, i que diu que alguns els hi ha trobat,

però de totes maneres veig que continua criticant o que no estan satisfets del pressupost. Ho constato. Manifesta dubtes quant al funcionament del pagament d'interessos.

A veure, jo aquí, ja ho tornaré a dir d'aquí una estona, jo he de dir al Sr. Tarrado, que aquest Projecte de pressupost té un problema que a mi em sembla que ha quedat bastant evidenciat en la nostra intervenció, i al qual el Govern s'ha cuidat molt de contestar. El pressupost no pot fer disposicions o adoptar decisions en base a una nova normativa que avui no existeix. I aquest és una mica el problema, i suposo que per aquí també suposo, no vull forçar la interpretació del conseller Enric Tarrado, per aquí van els seus dubtes.

En el que no estem d'acord és que vostè em diu que troba que en aquest pressupost hi ha contenció de la despesa. O no han vist el mateix pressupost o... he donat exemples, però hi ha desenes d'exemples com els que he donat jo, que la despesa corrent no augmenta. A Presidència i al departament del cap de Govern, doncs, hi ha molts augments en la despesa, percentualment de dos dígits.

Estem d'acord amb vostè en què aquest pressupost ja fa tres anys que ens el desvirtua el Govern amb les seves transferències de crèdit. L'última que ha arribat confesso que no l'hem pogut estudiar. Però mareja la quantitat de transferències que es fan, la quantitat de crèdits extraordinaris que es porten aquí a votar. És evident que el pressupost cada dia queda més malmès com a eina bàsica d'orientació des del Consell General, de l'activitat econòmica del Govern.

Coincidim també, en què aquesta operació d'enginyeria financera que va en el pressupost, que jo he qualificat i torno a qualificar, d'amagat, doncs, ens ha de preocupar. I és clar, la conclusió seria que difícilment amb la situació actual vostè el pot votar aquest pressupost. De fet, ja ens ho anuncien.

Pel que ha dit el Govern, una prèvia al Sr. Mirapeix, ja li vaig dir l'any passat, però m'he de repetir, amb això sí que em repeteixo. En aquest país, Sr. Mirapeix, no fem pressupostos, fem un pressupost: el pressupost. Això dels pressupostos ve de fora. Després com que ja contestaré a les seves referències de com es fan a fora, li tornaré a dir, però ja li dic com a manifestació prèvia.

Creixement estimat al 4,1%. Ja li he explicat que no ens el creiem. Bé, vostè dóna això com a veritat revelada. Doncs, amb la seva veritat revelada ens quedarem, però no ens el creiem.

Si això sortís del famós programa del milió de dòlars, que és l'eix vertebrador de la riquesa del país. Miri, tots aquells empresaris petits i no tan petits, que van

voler participar amb una certa il·lusió, -i després en parlarem de la il·lusió-, en algunes de les reunions del programa del milió de dòlars, i que s'han quedat amb un pam de nas, no crec que comparteixin que aquest programa pugui vertebrar gran cosa.

Diu que ens ha fet uns pressupostos, diu vostè, -un pressupost, dic jo-, expansiu en matèria d'inversió. Aquí jo crec que té un problema amb el CDA i ja mirarà de posar-s'hi d'acord, perquè em sembla que no és ben bé el que ells estan disposats a votar.

Noves formes de finançament. Miri, on són legalment aquestes noves formes? Aquí som al debat del pressupost, no som al debat d'uns textos que no estan a debat avui aquí, tot i que... és clar, quan un arriba, -i no ha estat l'únic el ministre-, ja amb la intervenció preparada, -també hi he arribat jo, evidentment-, però és clar, jo he vingut a discutir la meva esmena a la totalitat, la del meu grup, no un text que avui no discutim. És clar, ja em porten els papers preparats per discutir una cosa que avui no toca perquè no està a l'ordre del dia. Bé, ja ho discutirem el dia que toqui això!

Millora del benestar de la població en aquest pressupost. Bé, jo he donat unes dades. N'hi ha moltes més. Jo només constato que un any més la pensió pels discapacitats continua estant al 75% del salari mínim, no del salari mitjà que diu que augmenta de manera alegre, no? El benestar de la població està on està. Les xifres que ens dona de despesa vinculada a la sanitat i al SAAS, bé, ens havia de dir que un percentatge enorme de la xifra que vostè dona està concentrada en una residència a baix a Santa Coloma. Aleshores veurem que la globalitat de la despesa per millorar el benestar està més que continguda. Aquesta sí que no és expansiva.

Que compartim l'objectiu de desendeutament de l'Estat, però que és clar, que es tracta de mantenir la política de la por, que el que no vol el Partit Liberal és augmentar la pressió fiscal i nosaltres sí. No miri no, no va per aquí això! I a més ja ho sap que no va per aquí! Nosaltres el que volem és posar la pressió fiscal allà on toca. Allà on diu la Constitució. I el que toca és anar a imposar les grans operacions, les fusions bancàries, les compres, l'ITP dels immobles de les societats. És aquí cap on s'ha d'anar i és aquí cap on vostès no volen anar. No té res a veure això amb què compartim un objectiu global de dir que desendeutarem.

Aquest pressupost és una enganyifa. Li torno a dir. Una enganyifa grossa! Ja és una enganyifa quant a la constitucionalitat i a la legalitat del pressupost en relació al que deia abans. És clar, em porten aquí a discutir un text que no hi és.

Per què és una enganyifa?

Doncs, mira, perquè ha de ser cada any en la pròpia Llei del pressupost en la qual s'especifiqui quins són els projectes i quina és la seva previsió de realització. No pot ser en una Llei que parli... -i aquí ja veurem si algun dia l'aprova aquest Consell-, però en tot cas, aquella Llei només pot parlar de la manera de concessionar obres públiques i de finançaments d'aquestes concessions. Però el pressupost ha de servir per alguna cosa, i de fet em sembla que ja li ha dit el Sr. Tarrado això també. Incorporar, presumint de transparència en la memòria del pressupost o en un annex de la mateixa, que per tant, tots sabem o hauríem de saber que no té el reconeixement legal corresponent, no sembla que permeti respectar el compliment del principi de legalitat. No és que no sembli, és que no ho permet. I com que no ho permet aquí tenen vostès un seriós problema de constitucionalitat de tota aquesta operació.

Aquest pressupost és una enganyifa també, si es vol mantenir aquest plantejament amb la famosa referència a l'estranger. Vostè o els seus assessors els hi ha semblat que han trobat aquí la pedra filosofal, i han dit "ja veuràs com farem callar el Bartumeu, li explicarem que els socialistes espanyols i catalans, doncs, això ho fan, i per tant, haurà de callar". No miri, nosaltres fem política, a l'avinguda Verge de Canòlich i a l'avinguda Meritxell, no la fem ni al Passeig de Gràcia, ni a la Plaça de Sant Jaume, ni al Carrer Ferraz tampoc. Hi anem, i no ens n'amaguem quan hi anem, però la política la fem aquí.

A més a més, de l'error que vostè ha fet intentant fer una pretesa jugada que li ha sortit fallida d'habilitat política, li diré una altra cosa. Si ho vol anar a buscar a les seves referències, com fa gairebé sempre a l'estranger, ens les hauria de portar més ben documentades, i per tant, ens hauria de dir "això que es fa a fora", ens hauria de dir la veritat, "es fa en determinades obres". Que també li han dit allí el seu últim suport parlamentari, es fa en determinades obres importants. No s'agafa en cap país seriós del món ni d'Europa, no s'agafa tot el paquet de l'obra pública i s'envia cap aquest sistema. Això no s'ha fet enlloc. Això ho han inventat vostès.

Reactivar el sector de la construcció... aquesta és bona també! Reactivar el sector de la construcció per la via d'aquest sistema. Però escolti, si vostès acaben de posar totes les empreses de construcció del país al peu dels cavalls de les empreses de Barcelona, que han d'anar a buscar UTES per poder trobar finançaments. Això és reactivar i ajudar a les empreses del país? Això és ensorrar-les, Sr. Mirapeix. Això és el que està fent vostè.

No li agrada la fallida tècnica. Doncs, miri, si de la fallida tècnica, n'hem de salvar el reiting d'Standard & Poors, ja anem bé, eh? Ja anem bé! Ja en vam

parlar aquí un altre dia. La fiabilitat d'una agència de reiting per molt que la facin servir a tot arreu, a tot el món, i que sigui la millor del món mundial. Bé, no sé si és tan bona com McKinsey. Això tampoc ho sabria dir. Però per molt que sigui molt bona, és clar, no oblidem que aquest reiting ens el donen primer, en base a les dades que els hi donem nosaltres, i segon, que el remunerem perquè ens el donin.

Amb tot el que nosaltres coneixem, primer de les situacions de les finances a Andorra, i segon, dels problemes de credibilitat internacional que té aquesta agència, doncs, nosaltres hi continuem mantenint un gran interrogant en tot això.

Desendeutament, equilibri pressupostari, posar en perill la competitivitat de les empreses, una altra vegada la por dels impostos. Però escolti, però com s'atreveix? Però si són vostès amb la seva política fiscal que estan imposant a les empreses, tant si fan beneficis com si no! I ara ens ha de venir aquí a explicar que nosaltres posaríem en perill amb el nostre model fiscal la competitivitat. Són vostès que l'han posat en perill la competitivitat. Però ja li han posat!

I aquest és el model que s'aguanta?

Miri el paper ho pot aguantar tot, però aquest model no s'aguanta, i a més a més ho sabem tots que no s'aguanta.

Per tant, contràriament al seu parlament, jo li diré que nosaltres sí que en tenim d'il·lusió. Tenim una il·lusió i una esperança, que ja li he explicat aquí altres vegades, que és una esperança que cada dia està més compartida per amplis sectors de la població, però que és una esperança que passa per un canvi de política. I evidentment, per molt que ara vostè vulgui trobar alguna coincidència amb nosaltres, em sembla que difícilment la trobarem.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

Passaríem, doncs al torn de paraula, del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI. Sr. Enric Tarrado, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, puntualitzar un parell de punts amb el Sr. Bartumeu.

Jo no he parlat de participar en el pressupost. He dit que nosaltres en un cert moment vam avançar uns suggeriments, i que hem estat satisfets que hagin

estat inclosos en aquest pressupost, perquè entenem que són uns suggeriments que poden donar solució, doncs, en aquest cas, a certa part de la població a la qual estan destinades aquestes inversions.

Dir-li que quan parlava de... quan he dit en la meva intervenció que hi havia un manteniment de la inversió de funcionament, és realment de funcionament que parlava. No era pas d'inversió, ni si hi havia dèficit en altres coses. Jo el que volia dir era que en la despesa de funcionament real, jo crec que hi ha hagut una contenció, perquè es parla d'un 4 o 5% d'augment, tot el que és la despesa de funcionament, vull dir de personal. I el que he vist que hi havia en aquest pressupost, són dotze noves contractacions, que em sembla recordar que són sis policies i sis bombers. És en aquest sentit estricte que em referia.

I recordar-li, també, que en la meva intervenció he parlat que hem fet unes esmenes, i que discutirem en cas que això arribi a la comissió, -que crec que avui no quedaria cap més remei, de totes maneres, sigui el resultat que sigui la votació-, si aquest text de pressupost arribés a la comissió, nosaltres hem fet unes esmenes que intentarem o que defensarem fins on puguem, o sigui que entenem que defensarem fins al final.

Ara em dirigiré, doncs, al ministre de Finances, en aquest cas, que deu representar tot el Govern avui aquí.

Dos coses, després del ball de números que ens ha fet, perquè ens l'hem mirat el pressupost abans de venir aquí. No es pensi que no ens l'hem mirat, i hem pogut veure tot el ball de números que ens ha explicat.

Evidentment, que tot Govern té l'obligació de governar. Per això estan aquí, i el Govern sigui del color polític que sigui, té l'obligació de governar i de governar per tots els ciutadans. I amb això vull dir que molta part del ball de números que hi ha en el seu exposat, doncs, és la feina normal que ha de fer un govern.

Nosaltres aquí el que discrepem i hem discrepat, i crec que ha quedat prou palès després de la nostra intervenció, és aquest nou model de finançament. I no amb el nou model de finançament, repeteixo, diem que aquest nou model de finançament, doncs, pot servir per a grans infraestructures, i repeteixo, per a grans infraestructures. El que no pot ser, és que passem més de la meitat del que representa la inversió total en infraestructures, que ja la passem directament a finançament. Entenem que tot això no ho acabo de veure i no em cap en els comparatius que vostè ens fa amb els altres països, en aquest cas amb Espanya i amb la regió de Catalunya.

Després diu que nosaltres... hi ha una cosa que per a nosaltres sempre ha estat clara, que potser el Govern veu Andorra com un país més gran del que és. Ja m'agradaria que fos més gran del que és. Però bé, a mi també em va molt bé la mida que tenim i tal com som. No fa falta que cada vegada ens vulguem comparar amb països que jo crec que són molt més grans que nosaltres, i que poden assumir altres coses.

A veure, com diríem una mica en llenguatge automobilístic, a veure, per Andorra jo crec que un derrapatge és molt més difícil de controlar que per a qualsevol altre país gran. Perquè som un país sensible, com hem dit també nosaltres en la nostra intervenció. És un país que no ens hem d'oblidar, ha crescut al voltant d'un marc fiscal. I a veure, també li deia que les obres s'han de pagar. I llavors, jo crec que hem de vigilar la fragilitat que té el nostre marc fiscal, i la fragilitat que té la nostra societat. Per això nosaltres volíem introduir, i crec que és de sentit comú introduir una gradualitat dins les inversions de l'Estat. No volem defugir de cap responsabilitat que pugui tenir el govern de torn que li toqui està aquí, hem de donar infraestructures, les que siguin, siguin grans o petites. Però entenem que per aquest model de finançament no han de ser grans. I ja li dic, no volem defugir, però també hem de ser conscients de la talla que tenim i fins on podem arribar com a país.

En fi, jo no em voldria allargar més, perquè entenc que una de les bases, i la base important d'aquest pressupost són aquestes noves infraestructures que s'estan fent, i crec que aquí hi ha hagut..., jo no diria potser una fugida endavant, però crec que una falta de gradualitat amb aquestes inversions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado per la seva intervenció.

Per part del Grup Parlamentari Liberal, Sra. presidenta Conxita Marsol teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Gràcies Sr. síndic.

Únicament per manifestar, una mica en relació amb les paraules del Sr. Tarrado, que nosaltres creiem en el treball en Comissió, en el debat parlamentari, i ja ho hem fet amb altres lleis que han entrat per part del Govern, i que han sigut objecte d'un treball intens a nivell de comissions i a nivell parlamentari.

I ens felicitem que hi hagi intenció, per part del Sr. Tarrado, de voler parlar d'aquest pressupost a nivell de comissió, i que nosaltres estem completament

oberts i disposats a buscar una entesa per fer tirar endavant aquest pressupost.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. Marsol.

Entraríem al torn d'intervenció del Govern.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

En aquest torn de tornar a defensar el pressupost del Govern, és un plaer manifestar un agraïment sincer a tota la Cambra, perquè l'any passat, era exactament el 18 de gener quan vam fer, més o menys, el mateix acte d'esmena a la totalitat, i vam convenir entre tots que era una dificultat per a l'economia del país, ja que en aquella època vaig recordar que els pressupostos, -amb essa-, perquè eren els del Govern, FEDA, STA i CASS, pujaven 764 milions d'euros, com avui. I aquest any són els mateixos quatre pilars de l'economia andorrana, el Govern, FEDA, STA i CASS, són 787,3 milions. És doncs, una gran satisfacció, que aquest debat se celebri el mes de novembre, ja que vol dir que ens anem acostant a la normalitat en temes tan cabdals com el pressupost.

El pressupost que presenta el Govern no és un pressupost extern que cau per casualitat sobre aquesta taula. És el fill directe i continuïsta del pressupost de l'any passat 2007, en el qual, més o menys, també anunciàvem que tot anava molt malament, que hi havia una tendència dramàtica cap a la decadència econòmica, d'una gran entrada en una crisi, amb unes grans dificultats anunciades o profetitzades, i que després, ho demostraré, que l'any 2007, ha estat un any difícil, però no terriblement negatiu. Al contrari, les magnituds es mantenen, l'activitat s'aguanta, i l'esperit lluitador de la petita i mitjana empresa, i de la població andorrana es confirma i es demostra; i ho demostraré.

Per això, l'any passat vam parlar... vaig parlar, perquè parlem d'economia, vull dir que parlem de què serà l'any 2008. I és important entendre com va el món. Perquè abans Andorra era un país que s'aprofitava de la frontera, de les diferències que teníem entre franc i pesseta. Ara estem sense protecció, estem en un camp pla, on l'euro obliga a què la competitivitat andorrana es posi en evidència cada moment.

I parlàvem l'any passat del dòlar i del barril de petroli. Però del petroli dèiem que estava a 50 en aquesta època, l'any passat, quan havia arribat a 72, i

que avui el tenim a 100. I qui podia dir que avui ja necessitem un dòlar i mig per pagar un euro. I la crisi del *subprime*, que s'ha més o menys insinuat, també és un altre exemple de la complexitat del món que ens envolta. I això és un indicador, i no és sorprenent que el Sr. Xavier Sáez digui exactament que és una situació inèdita, i tan inèdita que és per Andorra i per a tots els països del món, però sobretot del món occidental.

Ens trobem en un entorn difícil i complicat, però ja ho era l'any passat. I aquell any passat què ens ha portat?

Llavors, si em permeteu, voldria tornar a precisar que la població andorrana ha crescut: estem ara a 82.916, primer creixement de població; assalariats de la CASS, independentment dels senyals o signes negatius, ha crescut molt poc, però ara som 43.347; la massa salarial també reconec que és una xifra importantíssima, ha crescut un 5,2%, estem ara a 932 milions contra 885; el salari mitjà, que és una dada important, perquè quan parlem dels mileuristes, que tenen el salari mínim, és una dada que s'ha de tenir en compte, i també ha crescut un 5%, estem a 1.792; i el salari mínim andorrà, que ja ho sé que l'hem d'empènyer cap amunt, però no s'empeny per real decret del Govern, s'empeny per productivitat i millora de la capacitat competitiva de les empreses andorranes. Avui el tenim a 865, però em plau recordar que és un 51% més que el salari mínim espanyol, i un 113% més que el portuguès, perquè a Portugal són 406 euros, a Espanya 670, a França 1005, i a Luxemburg, que és la nostra referència per arribar a aquella tan incompresa, Agència 2020. L'objectiu és arribar al nivell de Luxemburg, és a dir a 1290, salari mínim avui de Luxemburg, que és el que creguem que Andorra ha d'arribar si el projecte 2020 arriba a entendre's, a aplicar-se i a consolidar-se.

Doncs, aquesta és la realitat de l'any 2007. Vull dir que això demostra empíricament que aquest senyal o aquest missatge, que és normal que l'oposició vulgui dir que estem de peu a la paret, i que això no pot progressar. Doncs, tornarem a progressar, tornarem a demostrar que l'economia andorrana és capaç de reaccionar, és capaç de fer esforços de competitivitat, i per això aquest any la notícia estrella és aquest nou model d'infraestructures.

Per què ho fem? Perquè les infraestructures són indiscutiblement arreu del món, i aquí més que enlloc, la base per la competitivitat. Les infraestructures tenen un mecanisme multiplicador, ja des d'aquells que ho van inventar, per això és una realitat. Hem vist, tots ho reconeixem aquí, el que ha portat per Andorra el carril bus, -que li agraeixo Sr. Tarrado el seu compliment-, el vial de la

Margineda i també el Túnel del Pont Pla o de l'hospital. Són realitats palpables.

Tota aquesta xarxa nova que farem de nous equipaments i que es finançarà d'acord amb aquesta nova fórmula, és perquè aquesta capacitat de portar l'economia andorrana a nous incentius de productivitat, és la solució encarada d'una forma global. Per això hi ha un pla d'infraestructures, tot un pla no s'improvisa. Hi ha tot un pla concret amb el que s'ha de fer, com s'ha de fer i per què s'ha de fer. Per què? Per guanyar qualitat de vida als centres urbans, per guanyar qualitat de vida en la circulació i fluïdesa, i sobretot per guanyar qualitat de vida als visitants, que són els que ens fan viure. El turisme andorrà amb aquest esforç pressupostari del 2008, ha de notar que s'ha fet un atractiu, una comoditat que Andorra sigui un centre, el motor, diguem, l'ambició d'Andorra és que sigui un motor real de referència en els Pirineus.

I avui hem vist que els Pirineus són una realitat econòmica. Hi ha tota una estabilitat de persones que viuen als Pirineus, i cada cop ho hem de fer més fàcil que vinguin i travessin Andorra en funció de les seves necessitats. Però a Andorra trobaran una economia moderna, perquè tenim unes infraestructures planificades i preparades.

Semblaria aquest Projecte i sembla que no és sincer. Jo crec que és transparent, és correcte, és clar.

Una paraula que es repeteix, però ja fa dies que la sentim en aquesta sala, "fallida tècnica". Vull recordar els criteris de Maastrich que en molts països els hi ha costat arribar-hi, és el 60% del PIB. Aquí hem arribat a la xifra del 20%.

Són unes xifres que encara hi ha recorregut per córrer, i no hi ha cap motiu per emetre senyals d'aquesta teologia del pessimisme estructural. No hi ha cap motiu, perquè hem pogut demostrar en el curs dels últims anys, com Andorra és capaç de reaccionar, perquè Andorra està formada de lluitadors.

I si em permet, el Sr. Esteve López suposo que el va rebre, un informe del CRES, del Centre de Recerca, en què posava de manifest per la meua gran sorpresa, l'optimisme que hi ha en la població andorrana. D'aquest informe, jo he estat molt sorprès de veure com el 92% de la població d'Andorra es manifesta optimista.

Vull dir que el ciutadà, el que lluita cada dia, el que obre el calaix o el que té les dificultats en versió quotidiana, ens diu que Andorra és un lloc en el qual es pot prosperar, on es pot treballar i on es pot millorar, i aquest, és el nostre, perquè hem de fer l'esforç necessari.

I amb aquest pressupost, què estem fent aquí? Confrontant dos models. Un model claríssim, que és el del Govern. M'ha semblat entendre que el que hauria de preocupar al Govern que ens succeeixi, seria com deixarem les finances públiques. Hauria de tranquil·litzar-los ja que la nostra esperança és que ens succeïem a nosaltres mateixos, i no serem tan absurds de deixar una situació financera impresentable o ingestible.

És una realitat que tots els països del món, i aquest *partenariat* que diuen els francesos, que és l'equilibri savi entre públic i privat, és l'única manera de finançar aquestes grans infraestructures d'una forma intel·ligent, segura, -que no ens passi com en altres llocs que per estalviar o per anar de pressa hi ha dificultats de seguretat o de garanties. I a Andorra, amb aquest pressupost estem aportant la solució i el que li correspon per poder garantir un creixement, per poc a poc anar recuperant l'expansió. Però això no és fa solament amb aquest pressupost, també hi ha unes lleis, que n'hi ha una que recordo que aquí se'ns ha dit, la importància de la Llei de societats, la importància de la comptabilitat, la importància de la seguretat social, que felixment arribarà aquí. Però en falta una que és essencial, que és la Llei d'obertura econòmica, sense la qual aquesta esperança manifestada clarament pel Govern de millorar el creixement, la qualitat de vida, la prosperitat d'Andorra, no arribaria.

El Govern està convençut que aquest pressupost és el que Andorra necessita. La iniciativa pública contribuirà d'aquesta manera a mantenir el creixement econòmic.

Els dos models estan ben clars. Hi ha un model paternalista, intervencionista, proteccionista. I el nostre és un Govern, una política exactament d'alliberar energies, de crear oportunitats i fomentar la competència. La competència amb un marc obert, perquè només les economies obertes són les que prosperen. I no tenir cap por de lluitar amb l'entorn, ja sigui regional, ja sigui europeu, ja sigui internacional, amb una economia competitiva. Però per això hem de continuar fent d'una forma encara més decidida, reformes de profunditat que alliberen tot aquest *corsé* que encara limita la capacitat de reacció de la nostra economia.

Per això el Govern està convençut que aquesta Llei del pressupost és fonamental per continuar el nostre camí cap a la prosperitat. És pot dir que això és un moviment agònic. Per a mi és una manifestació eufòrica de la confiança que té el Govern amb el nostre país. I si tenim o no tenim el recolzament popular, ja sap que això només hi ha una manera de saber-ho, quan toqui, el poble parlarà. Avui per avui, aquest Govern compta tenir el vot favorable

d'aquesta Cambra per poder disposar d'aquesta eina indispensable per al creixement i el benestar dels habitants d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, en un altre torn d'intervencions per part dels grups parlamentaris.

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Diu el cap de Govern que aquest pressupost és continuïsta... A veure, potser sí però jo diria que no, eh? Jo diria que aquest pressupost en relació amb el dels altres anys fa aquesta operació matussera que ja he explicat abans, i no em repetiré, de dissimulació de l'endeutament, i el fa sobre una base d'un equilibri no pressupostari sinó de legalitat i de constitucionalitat que planteja una operació abans de disposar de l'eina legislativa i del suport, per tant, constitucional per fer-la. No és un pressupost continuïsta i per tant no ho denunciem i no ens hi oposem, i ja ho he explicat abans, des d'una perspectiva pessimista, després hi tornarem a l'optimisme i al pessimisme. El denunciem i ens hi oposem perquè falta al respecte del Consell General i a la legalitat, Sr. cap de Govern.

Vostè molt hàbilment aquí ens ha fet una explicació de la situació econòmica, ja li rebatré, no?, però és clar, no es pensi que no m'he adonat que el ministre de Finances i vostè han passat de puntetes sobretot el que diu la nostra esmena a la totalitat. Vostè agafa una paraula que li sona més o menys malament a l'oida i, a partir d'aquí, doncs, hi treu tota la punta que pot. Però, per què no m'ha parlat de la qüestió de les pensions dels funcionaris i que vostè no ha fet res durant tres anys i mig per resoldre aquesta qüestió?... És clar... "El salari mig puja, les estadístiques ho diuen, aquí els mileuristes es queixen però no s'haurien de queixar"... Escolti! l'augment del cost de la vida és evident i, ahir, de casualitat de calendari -no era buscat, eh?-, ahir estava parlant amb els bombers per exemple, però és un exemple com un altre, i sinó li parlaré dels ensenyants. Vostè i jo sabem que hi ha ensenyants en aquest país que cobren 1.400 euros, i això a vostè li semblarà normal, i després em traurà una estadística que aquí tots estem plens d'esperança, doncs, miri, amb 1.400 euros costa molt d'arribar a final de mes.

Ahir, hi havia un bomber que m'explicava que prou feines té per pagar les lletres del cotxe i està vivint a casa dels seus pares, i bé, i no m'ho explicava a mi, segur que si hi va vostè, també li explicarà.

Per tant, és clar, agafar l'estadística per no reconèixer que el cost de la vida està situant a moltes ciutadanes i ciutadans d'aquest país al límit de la sostenibilitat, doncs, serà molt hàbil però, escolti! jo estic convençut que trobarà ben pocs ciutadans que li aplaudiran aquesta intervenció en això que acabo de dir, eh?

L'Andorra del 2020 i del milió de dòlars... és clar, si això ha de ser tan meravellós quan arribem al 2020, si no ens falla la memòria, aquest document diu que quan arribarem al 2020, més o menys, serem vuitanta mil habitants en aquest país. Ja sabem que tots nedarem en l'abundància, si és que encara hem subsistit, no? Però, és clar, només amb vuitanta mil habitants no sé com això podria ser tan meravellós, i no estic dient que haguem de ser més, però li utilitzo el document que ha esdevingut la seva Bíblia econòmica, no voldria entrar en altres qüestions.

Els criteris de Maastricht... miri, de parlar francès -que belga no en sé- "*ça commence à bien faire*" això dels criteris de Maastricht.

És clar, si els criteris de Maastricht els hem de pelar quan ens convé, és a dir, si som europeus quan ens convé i cada vegada hem de dir: "No, miri, és que a Europa hi ha uns estàndards mínims d'això, socials, econòmics, de control de les entitats financeres... financeres, i de les entitats bancàries...", a Europa hi ha tot això"... No, miri, això no compta, doncs, miri, com que aquesta xifra de Maastricht a mi em convé i em va bé, doncs, la trec a cada debat a veure si algú es pensa que jo sóc aquí un gran financer...". No, miri, no eh? Els criteris de Maastricht, o som europeus de veritat i ja ens explicarà tot això, o aquí els criteris de Maastricht no tapen les vergonyes d'aquest pressupost.

Pessimisme estructural... Miri! Nosaltres no som pessimistes estructurals, ja li he dit en l'anterior intervenció que ens considerem portadors d'un projecte polític que és generador d'esperança i de canvi per a aquest país. El que nosaltres no tenim -i amb nosaltres no hi compta- és aquest optimisme de parc d'atraccions tipus *Naturlândia*, no és el nostre optimisme aquest, eh? Nosaltres als parcs d'atraccions hi anem si hem de portar a la canalla però, no venim aquí al Consell General a repartir aquest optimisme.

La seva situació financera, -d'aquest pressupost-, és impresentable, efectivament agafo la paraula que ha utilitzat vostè que diu: "No, no és que no voldríem deixar..." -bé, a part que ja m'ha dit vostè mateix que

succeirà-, diu: " No voldríem deixar una situació impresentable"... doncs, és que no sé com ho deixarà. Jo he parlat avui de com ho tenim.

Això no és respectar el Consell General, Sr. Pintat, no és la primera vegada que li diem. No és respectar el Consell General portar un pressupost com aquest que fa referència a una llei que no s'ha ni discutit, que un dels seus suports parlamentaris li acaba de dir que li retallarà i li desvirtuarà de dalt a baix aquesta llei, que el seu mateix grup parlamentari el posa en dubte aquest projecte... Bé, si això és generar optimisme, doncs, potser sí, evidentment, igual que el fet que no devem viure en la mateixa Andorra, doncs, no tenim els mateixos conceptes o el mateix vocabulari.

Aquí el que cal és una seguretat a les persones, i el que cal no és la llibertat de competència portada a l'extrem, per no dir al paroxisme -que és el que vostè ens acaba de defensar fa cinc minuts aquí-, aquí el que cal és donar seguretat a les persones i a les famílies que arribaran a final de mes, que aquest és un país amb igualtat d'oportunitats -que amb vostès al Govern no ho és!-, i que l'interès general es defensarà a peu i a cavall, cosa que els hi costa de fer...

És clar, vostè ens diu que hem de fer saltar el *corsé*... aquest *corsé* que deu retallar la possibilitat d'expansió de l'economia andorrana que diu que la limita. Em fa l'efecte que aquest *corsé* no sigui la Constitució, aquesta Constitució que vostès -en presentar aquest projecte de pressupost- s'han saltat, perquè s'han saltat el principi de legalitat, perquè ens porten aquí coses en aquest text constitucional que no estan suportades per cap text legislatiu aprovat per aquest Consell General. Aquest és el problema del *corsé* que els hi fa nosa a vostès.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

Alguna intervenció per part de CDA + Segle XXI?

Per part del Grup Parlamentari Liberal?

El Govern vol intervenir? Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. síndic.

És una frase recurrent dir que no respectem el Consell General i també hi afegeix que no fem res i que no respectem la Constitució. Això és un joc de mans que el Govern no accepta perquè no correspon a la realitat.

És totalment legal que el Govern presenti aquest pressupost acompanyat d'un projecte de llei que són lleis ordinàries que poden tenir més d'un any i ja ho veurem... jo ho espero amb impaciència si es demostra que és inconstitucional. Estem convençuts que és totalment constitucional i adaptat a la realitat de les noves fórmules financeres per pagar infraestructures d'aquest calat i d'aquesta importància. Se'n diu les tres p: partenariat, públic i privat. I sembla ser que, a més, aquells amics nostres, Standard & Poors, i els que avaluen els països consideren que és una bona fórmula perquè així, amb més transparència hi ha més control, i hi ha més garanties. Això per un costat.

Per l'altre, el cost de la vida -això es diu en paraules d'economista "competitivitat"-, es lluita contra el cost fent una economia més competitiva, les empreses ho fan més bé, poden augmentar el seu salari. Un dia jo li vaig dir que salaris baixos vol dir mala competitivitat, i Andorra és un Estat per venir si les seves empreses fan tot l'esforç de modernització i agafen personal qualificat. El personal qualificat és el que dóna serveis de qualitat i és el que porta a un creixement d'activitat i que els béns i serveis que ven Andorra a una tarifa x les pot vendre a 2x perquè seran béns de qualitat. Aquesta és la manera pels lliberals i per molta part del món occidental d'augmentar el benestar de la població.

No creiem, nosaltres, en l'economia de la subvenció... no hi creiem! Miri, perdoni, suposo que és molt legítim. Vostès tenen el seu model i nosaltres tenim el nostre i, nosaltres creiem que és el criteri de fer inversions de qualitat, de traure aquest *corsé*, que vol dir lleis que no estan adaptades a les noves realitats. El món ha canviat molt, i Andorra ha canviat molt més de pressa i, o entrem en aquesta -és una frase curta- "globalització", vol dir això, han canviat les regles del joc i l'economia andorrana depèn del fet que ens visiti o no ens visitin una sèrie de gent i de persones que vénen aquí perquè s'hi troben bé. Amb la neu no hi podem fer gran cosa, no depèn del Govern ni de vostès que nevi o no nevi, però que tinguem una economia preparada, adaptada i organitzada sí que depèn d'aquest pressupost que vostè diu que no l'entén i que és totalment imprecís i descontrolat.

Bé, ha parlat de parc d'atraccions... Bé, no sé, jo crec que quan procuro parlar hi poso la màxima serietat, sentit comú i responsabilitat. De cap manera no sé per on va la insinuació. Vull entendre que vol fer referència a la campanya electoral de la parròquia del sud, que és un tema escaient en aquest projecte, però, jo crec que aquí no és el lloc per parlar-ne. No parlem de parcs d'atracció, parlem d'economia, parlem de muscle econòmic, parlem de capacitat

d'acceptar les noves regles del joc mundial que és fer les coses ben fetes, i per a això fan falta infraestructures, i per això no accepto que em digui que a Andorra no hi ha igualtat d'oportunitats perquè hem posat el gran paquet a educació. Dos característiques té aquest pressupost, que són: infraestructures i un esforç enorme -i que no s'ha acabat- en educació, i en això agafo a la Sra. ministra com a testimoni perquè sap que des del primer dia que vam fer el discurs d'investidura vaig dir que seria la peça fonamental per portar a Andorra a aquests nivells de qualitat i de creixement. Infraestructures vol dir la física i en les persones l'educació. Aquests són els dos camins que portaran a aquest país cap endavant, i no tinc cap dubte que això es confirmarà pels anys venidors tant si hi ha un govern liberal com si n'hi ha un d'un altre color. No té cap importància per als ciutadans. El que vol és que quedi ben clar que aquest pressupost és el necessari i que la seva esmena a la totalitat la trobem totalment... no té sentit, no s'aguanta -perquè no hi ha alternativa-, els ingressos d'aquest país, ha quedat demostrat que tenim un model fiscal que s'ha de fer amb molta atenció perquè és el diferencial que ens permet competir i atraure. Vostè té pressa per posar impostos i nosaltres tenim el nostre ritme, quan convingui, doncs, ja vam dir que hi havia un calendari, primer posar ordre i coherència amb tot el model de fiscalitat indirecta, ja hi estem treballant i després vindrà el que hagi de venir sempre que tinguem -vostè ja sap a què em refereixo- les relacions internacionals ben aclarides i la senyora Europa, -que vostè ja sap que la respecto molt-, però Maastricht li he tret aquí perquè parlàvem del deute públic, i com que és un senyal molt indicador de la bondat pressupostària d'un país, jo li indico que un dels criteris de Maastricht per dir si ets o no ets un país ben administrat és l'endeutament. L'altre és la inflació, però vull dir que Andorra ho demostra, i no perquè ho diguem nosaltres sinó perquè ho diuen avaladors externs -com McKinsey o Standard & Poors- tothom sap que el deute públic d'Andorra és una dada transparent verificable i controlable.

De moment res més. Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Entraríem a un altre torn d'intervencions, si n'hi hagués, per part dels grups. Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

Miri Sr. Pintat, a mi em sembla que la seva concepció lliberal, nosaltres no solament l'entnem sinó que li respectem i procurem no desvirtuar-li. Vostè, en canvi, sempre intenta desvirtuar el model socialdemòcrata, el de l'Alternativa i el del centre progressista que està amb els socialdemòcrates.

L'economia de la subvenció no som nosaltres. Nosaltres no hem tingut mai ministres que s'hagin autodonat subvencions, per exemple. No som nosaltres els de l'economia de la subvenció. Nosaltres som els de l'economia de seguretat, seguretat ciutadana, evidentment. Mai, en cap moment en tots aquests anys que hem estat aquí, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata aquesta legislatura i l'anterior, hem regatejat ni cinc cèntims en suport a la Policia... No cal que anem a buscar coses que no toquen.

Nosaltres volem seguretat ciutadana i seguretat social en el sentit ample -seguretat de la societat. Això no és l'economia de la subvenció. Això és un model socialdemòcrata que no és el lliberal però, és clar, el nostre model és el de la igualtat d'oportunitats, la llibertat de mercat Sr. cap de Govern, sí, però adaptada a l'interès general i, ho diu la Constitució: l'Estat pot i, per tant entenem nosaltres que hi han d'intervenir determinades qüestions i vostès volen desregular el tema del *corsé* o la cotilla... bé, doncs no, nosaltres no volem desregular, fins aquí. Això no vol dir que nosaltres anem repartint subvencions que, insisteixo, no som nosaltres els que les repartim les subvencions atípiques.

Mai li he dit que el pressupost sigui imprecís, en cap moment, ni en la meua intervenció, al contrari, li he dit -i repeteixo- que aquest pressupost dissimula l'endeutament i ho fa amb uns ingressos atípics i ho fa sense els suports legals necessaris, ho torno a repetir.

El tema del model fiscal... miri, no eh? Això que hem d'anar a un ritme. No... ja ho he dit i com que segons el que dic convé fer veure que no s'ha sentit, doncs, ho tornarem a dir: el nostre model fiscal és el de l'article 37 de la Constitució. Vostès mentre avancen el ritme, les entitats bancàries es fusionen, es desfusionen, es compren entitats i societats amb patrimonis immobiliaris i, evidentment això no interessa, ja ho vam discutir aquí en una moció que va portar molta cua al seu grup parlamentari, per cert. Vam plantejar aquí la qüestió d'introduir una imposició que vostè, en contra de l'opinió de molts dels seus consellers va dir que era una proposta de república bananera... Bé, doncs miri, això és la nostra concepció de l'interès general, i és que les grans fortunes d'aquest país han de començar a passar per l'adreçador de l'article 37 de la

Constitució... aquest és el model socialdemòcrata que, evidentment, no és el de vostè.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu.

Alguna intervenció per part dels altres grups parlamentaris?

Per part del Govern?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, em felicito que tinguem un punt de confluència que és la seguretat. Realment és un gran actiu d'aquest país: la seguretat i la percepció que se'n té perquè Andorra viu de la imatge i de la confiança que des de fora se'ns té.

La llibertat, evidentment, és fonamental perquè sense llibertat no hi ha creació econòmica ni dinamisme econòmic. I l'interès general, no sé quines ulleres porta però, segur que aquest govern treballa exclusivament per a l'interès general.

El *corsé*... bé, és una imatge de la que no m'agafa la indirecta: parlo de l'obertura econòmica perquè puguem lluitar amb armes iguals de manera que Andorra pugui ser, -o té vocació-, de ser un gran país de serveis, i per tal que pugui ser un gran país de serveis s'ha d'obrir a què puguin entrar talents, projectes, empreses i qualsevol iniciativa innovadora. Aquest és el nostre model per marcar el contorn del que volem dir.

Fiscalitat. Miri, les grans fortunes si les busca per aquí, el diner -que a vostè li agrada dir que és aristocràtic-, jo crec que el diner no és aristocràtic, el diner és una cosa que és poruga -té molta por-, i quan veu núvols negres a l'horitzó s'escapa i se'n va cap a situacions o països molt més tranquils o més segurs. Però, hi ha un altre diner que és el diner intel·ligent i aquest sí que entén les grans oportunitats que té Andorra per poder adaptar-se a aquesta nova situació. I la nostra fiscalitat és anar un pas darrera l'altre, i ja sap que un dels objectius d'aquest govern és sortir de la llista de paradisos fiscals, cosa impossible sense un model fiscal clar... o sigui que, aquí, ja veu que més o menys no en paral·lel, però un dia ens trobarem en un lloc... ja vindrà! Però, avui per avui, el model d'Andorra no el podem estrènyer massa perquè aquesta recessió que creiem que ja ha girat de tendència no continuï i que vagi agafant confiança perquè són reformes importants. I tornant a l'origen de la discussió,

aquest pressupost és fonamental per a aquestes reformes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Hi hauria, doncs, alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Si no hi ha cap més intervenció, doncs, passariem directament a la votació donant per acabat el debat. Recordar que es vota l'esmena a la totalitat. Doncs, si fóra l'acceptació de l'esmena, i no el rebuig de l'esmena.

Sr. secretari general si sou tan amable?

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. David Pérez Peiró : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sra. Conxita Marsol Riart : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn, Esteve López, si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Esteve López:

Sí, són 12 vots a favor, 14 en contra i dues abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, quedaria desestimada l'esmena de manera que el Projecte de llei així com les esmenes presentades a l'articulat seguiran el seu tràmit en la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

Sense més a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies a tothom.

(Són les 18.45h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877